

ΤΟ ΚΑΚΟΥΡΙ

Τρίμηνη Πολιτιστική έκδοση του Εξωραϊστικού και Επιμορφωτικού Συλλόγου Αρτεμισιωτών Αττικής
Γραφεία: Γλάδστωνος 10 Αθήνα Τ.Κ. 10677 • Τηλ: 210- 8082042 site:www.kakouri.gr • e-mail: tokakouri@gmail.com

Χρόνος 17ος • Αριθμός φύλλου 67 • Ιούνιος - Ιούλιος - Αύγουστος 2013

«Γίνε εσύ η αλλαγή που επιθυμείς να γίνει» Μαχάτμα Γκάντι

15 Αυγούστου

15 Αυγούστου και η Αθήνα αδειάζει, ερμώνει. Όλοι, σχεδόν, φροντίζουν να πάρουν άδεια τότε, για να πάνε να γιορτάσουν την Παναγία στο χωριό τους ή όπου αλλού, με συγγενείς και φίλους.

Η γιορτή της Παναγίας έχει καθιερωθεί ως το Πάσχα του καλοκαιριού. Την ημέρα αυτή όλοι οι δρόμοι οδηγούν προς κάποια Παναγία. Σειούνται τα καμπαναριά, γεμίζουν τα μοναστήρια. Ο κόσμος τρέχει εκεί για να μνησεί, να δοξάσει και να παρακαλέσει τη ΜΗΤΕΡΑ των μητέρων, τη ΜΗΤΕΡΑ όλων μας.

Πολλά και τα ονόματα που έχουν δοθεί σε ΚΕΙΝΗ: Μυρτιδιώτισσα, Προυσιώτισσα, Γοργόνα, Έλωνα, Κανάλα, Γιάτρισσα, Πορτοκαλούσα, Μεσοσπορίτισσα, Κρεμιώτισσα, γιατί το εκκλησάκι κρέμεται στα βράχια, Πορταριώτισσα, γιατί είναι σχεδόν η πόρτα του νησιού και τόσα άλλα.

Τα τελευταία χρόνια και μεις, μετά τη Γκορτσουλιώτισσα, αποκτήσαμε την Παναγία στη Ράχη Κακόση. Ένα εκκλησάκι μικρό, αγιογραφημένο, αστραφτερό και πολύ πολύ προσεγμένο. Για όσους δεν ήρθαν, τους πληροφορώ πως τα δέντρα που κάποιοι φύτεψαν και φρόντισαν με πολλή αγάπη στον αυλόγυρο, μεγάλωσαν, χαρίζοντας ομορφιά και δροσιά στους προσκυνητές. Φωτισμένο κάθε βράδυ, μοιάζει με πίνακα ζωγραφικής

και φωνάζει σε όλους ότι η Παναγία είναι εκεί, έτοιμη ν' ακούσει και ν' απαλύνει τον πόνο όλων.

Πολύς ο κόσμος φέτος και στον εσπερινό και ανήμερα. Πολλοί ήταν εκείνοι που ανέβηκαν με αυτοκίνητο αλλά και πολλοί εκείνοι που ανέβηκαν με τα πόδια.

Στον εσπερινό ήταν μαγεία. Είναι η ώρα που χωρίζει η ημέρα από τη νύχτα και θες δεν θες νιώθεις περίεργα. Εκείνη την ώρα, όπου ακούγονταν οι ωραίοι ύμνοι της Παναγίας, τους έπαιρνε το ελαφρύ αεράκι για να τους μεταφέρει από τη Ράχη Κακόση στην Αρμενιά και από κει να σβήνουν στην αγκαλιά του ηλιοβασιλέματος, στο Μαίναλο και σύ να νιώθεις ακόμη πιο κοντά Της.

Ανήμερα, μετά το τέλος της θείας λειτουργίας, οι πατριώτες αντάλλαξαν ευχές με πολλή αγάπη και ζεστασιά στην αυλή της εκκλησίας.

Ύστερα, πέρασαν όλοι, όπως συνηθίζεται, από τον ξενώνα, όπου εκεί τους περίμεναν τα μέλη του Συλλόγου και η Δήμητρα με δίπλες, γλυκά, αναψυκτικά, καφέδες κλπ.

Τελειώνοντας, να ευχηθώ σε όλους «χρόνια πολλά» και του χρόνου, με τη βοήθεια της Παναγίας, να είμαστε καλά, ν' ανταμώσουμε ξανά.

Ελένη Β. Δάμη - Ζαρόκωστα

Κακουραϊκό Αντάμωμα

Όπως είχαμε γράψει σε προηγούμενα φύλλα, την πρώτη Κυριακή του Αυγούστου θα γίνει το ANΤΑΜΩΜΑ των ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ ΚΑΚΟΥΡΑΙΩΝ. Είναι πρόταση των ομογενών της Αυστραλίας και σ' αυτό όλοι οι Κακουραίοι, όπου κι αν διαμένουν (εσωτερικό ή εξωτερικό), να βρεθούμε ΟΛΟΙ στο χωριό μας, να γνωριστούμε, να θυμηθούμε παλιές αναμνήσεις, να ζήσουμε μία βδομάδα σαν ΧΩΡΙΑΝΟΙ, σαν άνθρωποι που έχουμε κοινές ρίζες.

Για την καλύτερη οργάνωση του ANΤΑΜΩΜΑΤΟΣ, θέλουμε και τις δικές σας ιδέες κι απόψεις, τις οποίες μπορείτε να διατυπώσετε ηλεκτρονικά, τηλεφωνικά ή ταχυδρομικά.

Επίσης θα γίνει και μια επιτροπή που θα το οργανώσει, μαζί με τους δύο συλλόγους του χωριού.

Ήδη κάναμε μερικές σκέψεις και δημοσιεύουμε ένα ΠΡΟΣΩΡΙΝΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ, για προβληματισμό και διάλογο. Από εκεί και πέρα θα χωράει και οποιαδήποτε άλλη πρόταση ή θα μπορεί να αφαιρεθούν δράσεις από το προσωρινό πρόγραμμα.

1. Κυριακή 3 Αυγούστου 2014. Εκκλησιασμός και μνημόσυνο των ξενιτεμένων συγχωριανών που έμειναν για πάντα στην ξενιτιά. Εδώ θα γίνει ειδική αναφορά στους μεγάλους δωρητές κι ευεργέτες του χωριού αδελφούς Κουσιάκη.
2. Επίσημο καλωσόρισμα των ξενιτεμένων μας στην αίθουσα του Συλλόγου.

3. Λαϊκό γλέντι στην πλατεία του χωριού, με ορχήστρα παραδοσιακής δημοτικής μουσικής (ίσως μπορεί να έχει θεματική αναφορά, όπως παραδοσιακός γάμος).
4. Πρωινός περίπατος στη Λούτσα Αη Δημήτρη κι ανέθασμα στο βουνό. Επάνοδος στον Αη Δημήτρη, όπου θα φτιάξουμε τραχανά και χυλοπίτες, όπως παλιά. Για την προσπάθεια θα φάμε γίδα βραστή.
5. Παίζουμε παλιά παιχνίδια ξεχασμένα (αμάδες, τσιλίκι - τσομάκα, κόπανος, τζαμί κλπ).
6. Εκδρομή στην Αρχαία Μαντινεία και Σπήλαια Κάψια.
7. Εκδρομή στην Αρχαία Ολυμπία.
8. Συζητάμε για το μέλλον του χωριού κι εξετάζουμε αναπτυξιακές πρωτοβουλίες.
9. Εκθέσεις παλιών φωτογραφιών, απ' όπου φαίνεται η ιστορία του χωριού και έκθεση ζωγραφικής Κακουραϊών καλλιτεχνών.
10. Το ANΤΑΜΩΜΑ, καλό θα είναι να συνδυαστεί και με την επέτειο των 100 χρόνων από τα εγκαίνια του Αγ. Κωνσταντίνου.

Επίσης θα μπορούσε να συνδυαστεί και με κάποιο μικρό έργο στο χωριό (καλλωπισμός ή κάτι άλλο).

Υπενθυμίζουμε ότι αυτά είναι ΜΟΝΟ ιδέες για προβληματισμό και γι' αυτό περιμένουμε τις δικές σας προτάσεις, όπως και προσφορές για βοήθεια στην οργάνωση.

Τα Δ.Σ. των Συλλόγων του χωριού

ΑΡΤΕΜΙΣΙΑΚΑ 2013 Εκδηλώσεις ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ

Ο Αύγουστος είναι ο μήνας με τα «μερομήνια», δηλαδή με τις λαϊκές προβλέψεις για τον καιρό όλου του χρόνου, αλλά και ο μήνας της νηστείας και της μεγάλης γιορτής της Κοιμήσεως της Θεοτόκου. Ο μήνας των διακοπών. Αυτόν το μήνα όπου και να πάμε απολαμβάνουμε εκεί «γιορτές και πανηγύρια!». Η ειδική λαογράφος Ελένη Ψυχογιού λέει:

«Τα πανηγύρια της Παναγίας τελούνται παραδο-

σιακά στο απόγειο του καλοκαιριού, όταν έχει ολοκληρωθεί ο παραγωγικός κύκλος, αφήνοντας στους ανθρώπους χρόνοσχόλης και προσόδους για να κατανάλωσουν σε μια «τελετουργική σπατάλη». Πέρα από εκδηλώσεις πίστης, τα πανηγύρια αποτελούν συλλογικά πολυσύνθετα και ύψιστης σημασίας επι-

Συνέχεια στη σελ. 7

Ο ξενώνας του χωριού μας

Ο ξενώνας λόγω εργασιών θα μείνει κλειστός για μερικές εβδομάδες. Ζητούμε την κατανόησή σας. Ευχαριστούμε Το Δ.Σ. του Συλλόγου

ΓΕΝΕΑΛΟΓΙΚΑ ΔΕΝΔΡΑ

Το βιβλίο με τα γενεαλογικά δένδρα όλων των Κακουραϊκών οικογενειών είναι έτοιμο.

Τρία πρόχειρα βιβλία έχουν τυπωθεί και βρίσκονται στα καφενεία του χωριού για έλεγχο από όλους.

Το πληροφοριακό σημείωμα, που θα μπει μπροστά από κάθε σόι είναι έτοιμο για όλα τα σόγια και έχει μοιραστεί στις περισσότερες οικογένειες. Σε αυτά μπορούν να γίνουν: α) αλλαγές, β) διορθώσεις, γ) συμπληρώσεις και δ) τροποποιήσεις.

ΘΕΛΟΥΜΕ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΕΣ για να μπουν στο βιβλίο.

Πληροφορίες: Γιάννης Δ. Σταματόπουλος
τηλ. 6977286581

Η συνδρομή της εφημερίδας

Για τη συνέχιση της έκδοσης της εφημερίδας μας είναι ανάγκη όλοι μας να δώσουμε τη συνδρομή μας. Την έχει απόλυτα ανάγκη αυτό τον καιρό.

Μπορείτε να πληρώσετε:

- α. Στο χωριό στην κ. Δήμητρα Ρόκκα
- β. Στην Τρίπολη στον κ. Χρήστο Σταματόπουλο (Κινέζο) που θα τον βρείτε στο κατάστημά του στην οδό Εθνικής Αντιστάσεως 52 (πρώην ΙΒ)
- γ. Με επιταγές στη διεύθυνση, στα γραφεία του Συλλόγου.

Το Δ.Σ. του Συνδέσμου

Διαβάστε

- ➔ Κοινωνικάσελ. 2 & 8
- ➔ Κάποτε στο χωριό μας το Κακούρι 3-6
- ➔ Καθαρισμός του άλσους του Αϊ-Λιά 8

Κακουραίοι, Αγκαλιάστε στοργικά την εφημερίδα των Αρτεμισιωτών, το ΚΑΚΟΥΡΙ. Αυτή μας αδελφώνει, μας ταξιδεύει στ' όμορφο χωριό μας και κάνει τη φωνή μας ν' ακούγεται μακρύτερα και περισσότερο.

Κ Ο Ι Ν Ω Ν Ι Κ Α

Γέννηση

► Ο Γιώργος Π. Σταματόπουλος και η γυναίκα του Μαρία απέκτησαν **δίδυμα αγοράκια** στις 12/6/12 και τα βάφτισαν στις 15/7/13.

Οι νονοί τους Δημήτρης Σταθούλης και Ελένη Ζαμποροζάν έδωσαν τα ονόματα Παναγιώτης και Γιώργος.

Τους ευχόμαστε να τους ζήσουν.

Γάμοι

► Ο Νίκος Καζάς (το γένος Αντωνόπουλου) και η Βασιλική Ζηροπούλου, παντρεύτηκαν στις 24 Ιούνη 2013 στον Προφήτη Ηλία Τρίπολης. Ακολούθησε τραπέζι στο κέντρο "Πινακοθήκη".

► Η Λίλα Ιωάννου Τασιοπούλου και ο Άγγελος Τόγιας παντρεύτηκαν στον Ι.Ν. Αγ. Τριάδας Ν. Κηφισιάς.

Το γαμήλιο γλέντι έγινε στο Jockey Country Club στο Ολυμπιακό Χωριό.

Στους νέονυμφους ευχόμαστε δύο ανθόσπαρτο.

Βάφτιση

► Ο Χαράλαμπος Ι. Μανέλης και η γυναίκα του Δήμητρα, βάφτισαν το δεύτερο αγόρι τους την Κυριακή 18 Αυγούστου 2013 στον Άγιο Νεκτάριο στο χωριό.

Νονά ήταν η Πόπη Πολυχρονοπούλου, αδελφή της μαμάς που έδωσε το όνομα Παναγιώτης.

Το γεγονός διοργανώθηκε με γλέντι στην ταβέρνα "ΜΑΝΕΛΗΣ" στο χωριό.

Να τους ζήσει!!!

Μιχάλης Π. Ρόκκας

Στις 24-7-2013 έφυγε από τη ζωή ο **Μιχάλης Π. Ρόκκας** στην Αδελαΐδα της Αυστραλίας, που είχε μεταναστεύσει στις αρχές της δεκαετίας του 1950. Η επιθυμία του που την

σεβόμαστε, ήταν να δημοσιευτεί η αποδημία του με τα εξής λόγια:

"Άγγελοι και Αρχάγγελοι θα με κατατάξουν σύμφωνα με τα επίγεια έργα μου".

Ηλίας Δ. Πλευρίτης

Ο **Ηλίας Πλευρίτης** του Δημητρίου και της Μαρίας, (γαμπρός του **Θοδωρή του Κακαρίκου**), έφυγε από κοντά μας σε ηλικία 58 χρόνων. Στις 14 Ιουλίου 2013 Είχε γεννη-

θεί στην Αναβριτή Λακωνίας και ζούσε στην Αμερική, είχε μια πολύ ωραία οικογένεια με την σύζυγο του (Γεωργία Κακαρίκου του Θοδωρή), ήταν καλός πατέρας και οικογενειάρχης, άφησε πίσω του μεγάλο πόνο και κενό ανεκπλήρωτο στην οικογένεια του, στους συγγενείς του και στους φίλους του. Θα τον θυμόμαστε πάντα... ήταν εξαιρετικός σύζυγος πατέρας συγγενής και φίλος...

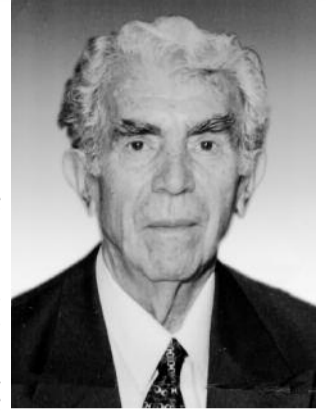
Για τον γαμπρό μου

Η ζωή, μας επιφύλασσει πολλά πράγματα ένα από αυτά ήταν να ζήσουμε τον χαμό το δικό σου. ΕΣΥ είχες κάνει τόσα πολλά και καλά πράγματα... εγώ όμως θα σε θυμάμαι με τα απλά και τα καθημερινά (το χαμόγελο το γέλιο σου και τις σιωπηλές σου στιγμές) για όλα αυτά και πολλά άλλα δεν θα σε ξεχάσω ποτέ. Καλό παράδεισο γαμπρέ μου θα μας λείψεις πολύ...

Βαγγελίτσα Κακαρίκου

Έφυγαν για πάντα από κοντά μας

Αλκιβιάδης Δ. Παυλής

Στις 3 Αυγούστου 2013, έφυγε από τη ζωή ο **Αλκιβιάδης Παυλής** στο σπίτι του στο χωριό. Η εξόδιος ακολουθία έγινε την επόμενη από τον Ιερό Ναό των Αγίων Κωνσταντίνου και Ελένης στο χωριό.

Τον επικηδεύει εξεφώνησε ο Πρόεδρος του Συλλόγου των Αθηνών Γιάννης Δ. Σταματόπουλος με τα παρακάτω λόγια:

Σήμερα με πόνο ψυχής και βαθιά οδύνη απευθύνουμε τον τελευταίο χαιρετισμό σε μια εκλεκτή διδασκαλική προσωπικότητα τον αγαπητό φίλο, **συνάδελφο και συγχωριανό Αλκιβιάδη Παυλή.**

Έναν ξεχωριστό δάσκαλο, από τους τελευταίους της παλιάς γενιάς, που τέλειωσαν την Παιδαγωγική Ακαδημία Τριπόλεως τα πέτρινα εκείνα χρόνια, εν μέσω κατοχής, πείνας, ανέχειας και που μαζί με τόσους άλλους συναδέλφους του έδωσαν τα πάντα, ως άλλοι Ακρίτες για να αναστηλώσουν τη ρημαγμένη πατρίδα από τα δεινά της κατοχής και του εμφυλίου και το κατόρθωσαν. **Γιατί γνωρίζανε ότι η αναγέννηση ενός έθνους γίνεται μόνο μέσα από την εκπαίδευση.**

Ο Άλκης από μαθητής του Δημοτικού Σχολείου έδειξε την κλίση του στα γράμματα και πως μπορούσε να γίνει αλλιώς αφού είχε σαν πρότυπο τον φωτισμένο δάσκαλό του και θείο του **Γιάννη Μπενεχούστο.**

Οι γονείς του, ο μπαρμπα **Μήτσος** και η θεία **Γεωργίτσα** παρά τις οικονομικές δυσκολίες της εποχής, έχοντας εμπιστοσύνη στις ικανότητες του Άλκη τον έστειλαν να συνεχίσει τις σπουδές του στο Γυμνάσιο Λεβιδίου, όπου τελείωσε με άριστα.

Στη συνέχεια πέρασε με επιτυχία τις εξετάσεις στην Παιδαγωγική Ακαδημία Τριπόλεως και τελείωσε τις σπουδές του, εν μέσω κατοχής. Όταν διορίστηκε δάσκαλος στου Σάγκα, τον θυμάμαι να κατηγοριζόταν πεζός από τη Γκρόνιζα με τη λεβέντικη κορμοστασιά του, κάθε Σάββατο που ερχόταν στο χωριό.

Στου Σάγκα άφησε εποχή σαν δάσκαλος.

Αγαπητέ Άλκη.

Μεγάλωσες σε μια πολυμελή οικογένεια, που είχε αρχές και αξίες και ρίζωσε μέσα σου το αίσθημα του καθήκοντος, τόσο προς την οικογένειά σου όσο και προς το κοινωνικό σύνολο.

Μετά το διορισμό σου, το πρώτο μέλημά σου ήταν να βοηθήσεις όσο μπορούσες την οικογένειά σου και αυτό έκανες.

Μαζί με τον αγαπημένο σου αδελφό **Τάσο** και την υπόλοιπη οικογένεια, φτιάξατε το νέο σας σπίτι στην είσοδο του χωριού. Έτσι φύγατε από την πάνω γειτονιά με τους ωραίους γείτονες, που αργότερα νοσταλγούσατε με αγάπη, γιατί ήταν η γειτονιά των θαυμάτων.

Τα πράγματα για το χωριό άρχιζαν να βελτιώνονται προς το καλύτερο και η δική σου οικογένεια πρωτοπορούσε.

Οι αγαπημένες σου αδελφές **Πάτρα, Μαρία, Ευγενία και Ελένη** αναζητήσαν την τύχη τους στα ξένα.

Πάντα μιλούσατε με αγάπη για αυτές και τις ωραίες οικογένειες που έφτιαξαν στην ξενιτιά. Εσύ όμως είχες πάντα ψηλούς στόχους στην εκπαιδευτική σου καριέρα, δεν ήθελες να μείνεις απλός δάσκαλος, έτσι μετά από σκληρή μελέτη και καλή προετοιμασία έδωσες και πέρασες από τους πρώτους στην Σχολή μετεκπαίδευσης των Δασκάλων.

Αυτό ήταν το πρώτο σκαλί της λαμπρής εκπαιδευτικής σου ανέλιξης. Σε λίγα χρόνια ανέβηκες στην ανωτάτη βαθμίδα της εκπαιδευτικής καριέρας σου, έγινες Επιθεωρητής και από τη θέση αυτή υπηρετήσατε με ευθύνη την εκπαιδευτική κοινότητα των δασκάλων για πολλά χρόνια

βάζοντας το δικό σου στίγμα στα εκπαιδευτικά δρώμενα.

Στον ενδιάμεσο χρόνο ένωση της ζωής σου με την αγαπημένη σου σύζυγο **Δημητρούλα**, που δυστυχώς έφυγε νωρίς από κοντά μας. Μαζί φτιάξατε το καινούριό σας σπίτι στο χωριό και δημιουργήσατε μια σωστή οικογένεια.

Ως οικογενειάρχης υπήρξε άφογος σύζυγος, καλός πατέρας και στοργικός παππούς.

Ευτύχησες να σφίξεις στην αγκαλιά σου τα εγγόνια σου, που πάντα μιλούσατε γι' αυτά με περισσή αγάπη και περηφάνεια.

Αγαπητέ Άλκη.

Ήσουν άνθρωπος της προσφοράς τόσο προς τους συνανθρώπους σου όσο και προς το χωριό μας.

Διετέλεσες Γραμματέας της Κοινότητας αμισθί αμέσως μετά την κατοχή επί προεδρίας του φίλου σου Κολιού Μπρότσι.

Με πρωτοβουλία δική σου και της αείμνηστης δασκάλας Μαρίας Τασιοπούλου, μετά την κατοχή οργανώσατε ένα ολόκληρο καλοκαιριό δωρεάν μαθήματα, στο Τασιοπουλαϊκό σπίτι, για όλα τα παιδιά του Δημοτικού Σχολείου για να καλύψετε τα κενά αλλά προπαντός να τονώσετε το ηθικό των μικρών παιδιών. Ήταν μια προσφορά δύο νέων δασκάλων προς τη νεολαία του χωριού τα πέτρινα εκείνα χρόνια.

Μεταξύ των μαθητών σας ήμουν και εγώ.

Γ' αυτή την μεγάλη προσφορά σας θέλω να σας ευχαριστήσω εκ μέρους όλων των παιδιών της εποχής εκείνης, έστω και αυτή την ύστατη στιγμή.

Στην εκκλησία μας, από την ευκαιριακή θέση του ψάλτη, έκανες το καθήκον σου σαν καλός χριστιανός, για να συνεχίσει την απρόσκοπτη λειτουργία της.

Στους Συλλόγους του χωριού ήσουν πάντα παρόν σε όλες τις εκδηλώσεις τους και πάντα με τον καλό λόγο και τις χρήσιμες συμβουλές. Από σήμερα αγαπητέ Άλκη, με τη δική σου απώλεια γινόμαστε πολύ φτωχοί, γιατί ένας-ένας οι καλοί και οι σπουδαίοι αυτού του τόπου φεύγουν.

Φεύγουν σε μια εποχή, που όλα βυθίζονται στο τέλμα της αβεβαιότητας.

Ανθρώπους της δικής σου ποιότητας και εμπέλειας δεν έχουμε πολλούς.

Εκ μέρους του Δ.Σ. του Συλλόγου των Αθηνών θέλω να ευχηθώ κουράγιο και δύναμη στα παιδιά σου, τα εγγόνια σου και στους συγγενείς σου.

Καλό ταξίδι αγαπητέ Άλκη.

Ας είναι ελαφρύ το χόμα της Κακουραϊκής γης που θα καλύψει το σκήνωμά σου και ο Θεός της αγάπης ας σε αναπαύσει στη δική του πολιτεία.

Αιωνία σου η μνήμη.

Στο θείο μου Αλκιβιάδη

Ήταν Σάββατο 3 Αυγούστου 2013, ώρα 9 το βράδυ, όταν επισκέφτηκα το θείο μου Αλκιβιάδη στο σπίτι του στο χωριό.

Τον βρήκα καθισμένο στην καρέκλα του στη βεράντα του σπιτιού του, κουβεντιάζαμε ώπου κάποια στιγμή έφυγε ήσυχα και γαλήνια, όπως ήταν η επιθυμία του.

Ο θείος μου Αλκιβιάδης ήταν τίμιος, εργατικός, καλοσυνάτος, οικογενειάρχης με αγάπη και αισθήματα.

Η χριστιανική του πίστη, η τιμιότητά του

και η αγάπη του προς τον άνθρωπο τον έκαναν ένα ξεχωριστό άνθρωπο, που όλοι μιλούσαν γι' αυτόν.

Δεν θα ξεχάσω τις τελευταίες του στιγμές, τα τελευταία του λόγια όταν με χαιρέτησε για τελευταία φορά και έφυγε για το μεγάλο ταξίδι στα χέρια μου.

Στάθηκε σαν πατέρας μου σε πολλές στιγμές στην ζωή μου.

Θεΐε μου σε ευχαριστώ, που σε είχα και με δίδαξες ανθρώπινες αξίες.

Εκεί που είσαι τώρα μαζί με την θεία Δημητρούλα, τον αγαπημένο αδελφό σου και πατέρα μου Τάσο, αλλά και τη μάνα μου Γεωργία θα αισθάνεσαι ήσυχος ανάμεσά τους.

Θεΐε θα σε θυμάμαι για πάντα, σε ευχαριστώ που με αγάπησες, θα μου λείψεις πολύ.

Καλό σου ταξίδι θεΐε.

*Η πολυαγαπημένη σου ανιψιά
Γωγώ Παυλή του Αναστασίου*

Εις μνήμην Αθανασίας Ι. Ψαρρά

Η **Αθανασία Ι. Ψαρρά** ήταν το μικρότερο παιδί του **Χρήστου Σταθούλη** και της **Ελένης Ρόκκα**. Γεννήθηκε το 1935 στο Κακούρι όπου έζησε ανελλιπώς μέχρι το τέλος της επίγειας ζωής της. Παντρεύτηκε τον Ιωάννη Γ. Ψαρρά και έζησε μαζί του μια ευτυχισμένη ζωή. Απέκτησε δύο παιδιά, τη **Σοφία** και το **Γιώργο**, όπου τους δόθηκε ολόψυχα, και τα είδε να προσδεύουν, να αναπτύσσονται και να πετυχαίνουν στη δική τους ζωή. Τα τέσσερα εγγόνια που απέκτησε, τον **Νίκο**

και τον **Γιάννη** από τη Σοφία και τον **Άνδρα** της Παναγιώτη Χουντή, τον **Γιάννη** και την **Αθανασία** από τον Γιώργο και την γυναίκα του Γεωργία Κουρή, την υπεραγαπούσαν γιατί τα περιέβαλε με μεγάλη στοργή και ένιωθαν την αδυναμία που τους είχε. Αλλά όλοι στην οικογένεια, στο σόι και όχι μόνο αγαπούσαν την θεία Αθανασία γιατί νοιαζόταν πολύ για αυτούς, ήταν καλόκαρδη, ευχάριστη, χαμογελαστή με μεγάλη αίσθηση και ανοχή στο χιούμορ, άνθρωπος με θετική ενέργεια, δεν άφηγε τα προβλήματα, που έτσι και αλλιώς παρουσιάζονται στη ζωή, να την πάρουν από κάτω και να εγκλωβίσουν το νου της.

Ο ξαφνικός και απρόσμενος θάνατός της μας σόκαρε όλους μας. Ήταν απίστευτη είδηση. Αλλά μήπως και τώρα έχει γίνει πιστευτός; Όχι. Γιατί όταν ο καθένας μας πάει στο σπίτι σου νομίζει ότι είσαι εκεί και θα βγεις να τον υποδεχθείς. Όταν περνώ με το αυτοκίνητο στον απέναντι δρόμο ασυναίσθητα στρίβω το κεφάλι μου για να δω μήπως είσαι στο μπαλκόνι για να σου κορνάρω και να μου στείλεις την ενέργειά σου γνέφοντας το χέρι σου.

Πολλές καταστάσεις θυμάμαι, πολλά θέλω να πω όπως και

πολλά μου λείπουν. Προτιμώ τη σιωπή και την δόνηση του Νου με τον παλμό της Καρδιάς, που δημιουργεί η μνήμη σου, γιατί αυτό φτάνει πιο γρήγορα και αναλλοίωτα σε σένα εκεί που πορεύεσαι.

Εκφράζοντας όλων μας τα συναισθήματα και τις σκέψεις, θέλουμε να σου πούμε, ο καθένας ξεχωριστά, από τα βάθη της καρδιάς του ένα μεγάλο **ΕΥΧΑΡΙΣΤΩ**, για όλα όσα προσέφερες στον καθένα μας και είναι τόσα πολλά. Μας λείπεις, σε θυμόμαστε με νοσταλγία και θέλουμε η ενέργεια των σκέψεων μας να είναι στήριγμα για σένα σε μια πορεία **εν ΕΙΡΗΝΗ και ΦΩΣ.**

**Ο ανιψιός σου
Θεόδωρος Γκόνοσ**

Στη γιαγιά μου Αθανασία Ι. Ψαρρά

Τώρα σε άλλο δρόμο βάζω πάλι τη ζωή μου και για πρώτη φορά δεν θα είσαι μαζί μου. Θα μου λείψουν η γκρίνια κι οι φωνές σου, θα μου λείψουν τα χαμόγελα και οι χαρές σου. Να φωνάζεις όταν φίλους κουβαλούσα, μα να σου περνάνε όλα όταν σε φιλούσα.

«Τέτοια ξέρεις» να μου λες κι εσύ γελούσες, όταν φωνάζα στα μάτια με κοιτούσες. Το ποίημα αυτό είναι για σένα γιαγιά μου για σένα που είχα διπλά στα όνειρά μου.

Το ποίημα αυτό για σένα θα το πω, και θα φωνάζω ότι σ' αγαπώ.

Δεν ξεχάσω ποτέ τα παλιά

Να σε έχει ο Θεός πάντα καλά

**Η εγγονή σου
Αθανασία Γ. Ψαρρά**

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ ΜΑΣ

Όπως είχαμε γράψει σε προηγούμενο φύλλο της εφημερίδας μας, ο θρύλος του **παπα-Κακούρη**, που έφυγε από τον Άγιο Νικόλα στα χρόνια της Τουρκοκρατίας έγινε πραγματική ιστορία, αφού βρέθηκαν οι απόγονοί του.

Ο **Χρίστος Κακούρης** απόγονος του παπα-Κακούρη διηγείται με το δικό του γλαφυρό και απέριττο τρόπο την ιστορία της οικογένειάς Κακούρη, που ταυτόχρονα είναι και η ιστορία του χωριού μας.

Σας την παραθέτουμε αυτούσια.

ΚΑΠΟΤΕ ΣΤΟ ΧΩΡΙΟ ΜΑΣ ΤΟ ΚΑΚΟΥΡΙ

Στην καρδιά της Πελοποννήσου, στο ευρύτερο οροπέδιο της Τρίπολης, πρωτεύουσας της Αρκαδίας και προς τη βόρεια πλευρά, βρίσκονται δυο πολύ γνωστά χωριά, το **Λεβίδι** και το **Κακούρι**, που τώρα έχει μετονομαστεί σε Αρτεμίσιο. Βρίσκονται και τα δυο στο ευκολοπροσβάσιμο «πέρασμα», ανάμεσα στους ορεινούς όγκους, του Μαινάλου και του Αρτεμισίου, το μεν Λεβίδι στις ανατολικές υπώρειες του Μαινάλου, το δε Κακούρι στις δυτικές υπώρειες του Αρτεμισίου. Αυτά τα δυο χωριά, που απέχουν μεταξύ τους περίπου οκτώ χιλιόμετρα, οριοθετούν το βατό «πέρασμα»⁽¹⁾ ανάμεσα στα δυο βουνά.

Κάποτε τότε, στα τετρακόσια χρόνια της τουρκοκρατίας, οι Τούρκοι είχαν χαράξει ένα κεντρικό καρόδρομο από την Τρίπολη προς τα βόρεια, τα Καλάβρυτα και την Πάτρα⁽²⁾. Ο δρόμος αυτός περνούσε από τον Κακουραϊκό κάμπο, έφθανε στο Χάνι Τουρνικιώτη και έπεφτε στο Λεβιδιώτικο κάμπο (Σίνα). Τους χειμερινούς όμως μήνες, που ο κάμπος λίμναζε από νερά, ο δρόμος άλλαζε πορεία και περνούσε υποχρεωτικά μέσα από το Κακούρι, δίνοντάς του ζωή. Ύστερα συνέχιζε από το πολύτιμο γεφύρι του Κατσίνη και το «πέρασμα» και έπεφτε πάλι στο Λεβιδιώτικο κάμπο, για να ενωθεί με τη σημερινή εθνική οδό 111 Τρίπολης-Πάτρας.

Παλαιά ο ασφαλτοστρωμένος δρόμος ήταν μέχρι τη θέση Πλάτσα και στη συνέχεια ήταν καρόδρομος που οδηγούσε απ' ευθείας στο Κακούρι. Ωστόσο το χίλια εννιακόσια τόσο, ο Αλέξανδρος Παπαναστασίου (1876-1936), τότε πρωθυπουργός, εξέτρεψε το δρόμο στη θέση Πλάτσα, ο οποίος πλέον παρέκαμψε το «πέρασμα», διασχίζοντας, όχι πια το Κακούρι, αλλά κατευθείαν το Λεβίδι, που, βέβαια, αμέσως πήρε επάνω του. Το Κακούρι, όμως, μόλις 19 εύκολα χιλιόμετρα από την Τρίπολη, εντελώς βόρεια, δεν μαράζωσε, αλλά άντεξε. Στην απογραφή του 1928, είχε 1.150 κάτοικους. Και μετά από κάπου πενήντα τόσα ολόκληρα χρόνια, την δεκαετία του '70, οι κάτοικοι ήταν 850! Ακόμα σήμερα το Κακούρι σφύζει από ζωή...

Εδώ και κάπου σαράντα τόσα χρόνια -λίγο μετά το 1970- εγώ που γράφω αυτές τις γραμμές, ξεκίνησα με περισσή λαχτάρα την ενδιαφέρουσα, επίπονη, χρονοβόρα, αλλά πάνω απ' όλα όμορφη προσπάθεια, που κράτησε πάνω από τρία χρόνια, να βρω και να καταγράψω τις ρίζες της οικογένειάς μου. Στην Αρκαδία, λοιπόν, που στους πολύ-πολύ παλιούς «χάρτες» πρόβαλε ως ένα τετράγωνο κομμάτι γης στο γεωμετρικό κέντρο της Πελοποννήσου, με πρωτεύουσα την Τρίπολη, εκεί εντοπίστηκε η έρευνά μου, για τον κλάδο καταγωγής μου από τον αείμνηστο πατέρα μου Νικόλαο Κακούρη.

Η ιστορία γράφει για τους Αρκάδες ότι -κατά τους Ηρόδοτο, Θουκυδίδη, Ξενοφώντα, Δημοσθένη, Πολύβιο και άλλους- είναι αυτόχθονες, γηγενείς, σε αντίθεση με τους κάτοικους όλων των άλλων ελληνικών περιοχών. Και έχουν γενάρχη το μυθικό Πελασγό.

Εξάλλου -κατά τους Πausανία, Ησύχιο και άλλους- οι Αρκάδες υπήρξαν «προσέληνοι» και «προσεληνίδες» δηλαδή «κατ'όλην την ιδίαν χώραν προ της εμφανίσεως της σελήνης», «προ πάσης ιστορικής περιόδου».

Η ιστορία μου ξεκινάει πολύ παλαιά επί Τουρκοκρατίας, τον καιρό που στην ορεινή Αρκαδία, ένας ποιμενικός οικισμός από υπόδουλους, κακοπαθισμένους ραγιάδες, που οι Τούρκοι κατακτητές δεν άφηναν σε χλωρό κλαρί, είχε εγκατασταθεί πιθανότατα στη θέση παλαιού αρχαιοελληνικού οικισμού⁽³⁾. Εκείνοι οι πρώτοι τσοπάνηδες ζούσαν μισοκρυμμένοι στις ανηφόρες του

όρους Αρτεμίσιο, μέσα σε καλύβες, τσαντήρια και μαντριά από ξερολιθιές και κλάρες. Για το πότε και πώς ξεκίνησαν δεν έχω ερευνήσει.

Στα ριζά του κακοτράχαλου όρους, ακριβώς στο «πέρασμα», οι «αδούλωτοι σκλάβοι» τσοπάνηδες, είχαν εξασφαλισμένο λίγο-πολύ το καθημερινό τους. Πρόχειρη εγκατάσταση με πολλές ελλείψεις. Δεν είχαν ούτε τρεχούμενο νερό στα σπίτια τους. Αλλά δεν είχαν κι εκκλησιά να λειτουργηθούν, να μπαίνουν ελεύθερα να προσκυνήσουν, να κάνουν το σταυρό τους και να βγαίνουν ψυχωμένοι, έτοιμοι να τα δώσουν όλα «για του Χριστού την Πίστη την αγία και της Πατρίδας την Ελευθερία...» κατά πώς τραγουδούσε ο Ρήγας Φεραίος.

Κάπου-κάπου οι άπιστοι τολμούσαν -πράγμα σχετικώς σπάνιο!- να ανηφορίζουν προς το χωριό, με στρατιωτικά ένοπλα αποσπάσματα. Αμέσως τότε οι τσοπάνηδες, πανέτοιμοι, έσπευδαν να ταμπουρωθούν, σκαρφαλώνοντας με λίγες δοκιμασμένες δρασκειές στα δικά τους κοντινά αλλά απρόσιτα λημέρια, απ' όπου είχαν το ζωτικό προνόμιο να ελέγχουν εκείνοι με σιγουριά το «πέρασμα» κάτω, τώρα μάλιστα που ο καινούριος καρόδρομος περνούσε μέσα από το δικό τους χωριό, οριοθετώντας εκεί ένα ελεγχόμενο όριο ελευθερίας, πες, διακίνησης των ανθρώπων.

Για τις δύσκολες μέρες, εκεί σε κείνο το κακό «πέρασμα» οι Αγωνιστές σχεδίαζαν την άμυνα και τις αντεπιθέσεις τους κατά των τυράννων, στήνοντάς τους παγίδες. Έτσι τα ένοπλα στρατιωτικά αποσπάσματα του τούρκικου στρατού, με την εξαλλη ψυχολογία του παντοδύναμου, καθώς προχωρούσαν, εκεί στο «πέρασμα», έφιπποι, αγέρωχοι και αμέριμνοι, έπεφταν πάνω σε ένα κυριολεκτικά επικίνδυνο όριο.

Οι ξωμάχοι, καλοοργανωμένοι κι έτοιμοι, τους αιφνιδίαζαν εκεί, τους παγίδευαν και ...κακό που τους έβρισκε! Για τα ένοπλα αποσπάσματα των Τούρκων κατακτητών το όριο στο «πέρασμα» ήταν ένα αυτόχρημα «κακό όριο».

Κανείς μας, βέβαια, δεν ξέρει ποιος ονομάτισε πρώτος τον οικισμό των ξωμάχων Κακούρι. Κακό όριο - Κακούριο - Κακούρι!

Όχι, δεν πρέπει να υπάρχει νονός! Το όνομα μοιάζει να αναδύθηκε από την ψυχή όλων μαζί των Αγωνιστών: «Κακό όριο, Κακούριο, Κακούρι»!

Ξέρουμε όμως ότι όλοι καλοδέχτηκαν το όνομα - άγνωστο τότε- που και η πολιτεία το κατέγραψε επίσημα, έτσι μάλιστα καθώς στο όνομα υποκρυπτόταν έξυπνα κάτι το παλικαρίσιο, κάτι το λεβέντικο!

Μάλιστα και ο τότε (δεκαετία του '70), σεβάσιμος ιερέας του χωριού μας, ο πατήρ Γεώργιος Κοτσιάνης, που ήταν λόγιος και πολύ με είχε βοηθήσει στην έρευνα, ήταν κραυγαλέα υπέρμαχος της προέλευσης του ονόματος: κακό όριο, Κακούριο, Κακούρι!

Από τη στιγμή που ο παλιός καταυλισμός των ξωμάχων αποκτά υπόσταση και όνομα χωριού, οι Κακουραίοι ξεθαρρεύουν σιγά-σιγά κι απλώνονται αθόρυβα από τα ριζά του βουνού προς τις ανηφόρες. Οι κάτοικοι πολλαπλασιάζονται με γοργό ρυθμό και οι αυξανόμενες ανάγκες επιτάσσουν οργανωμένη αντιμετώπιση. Να βάλουν στα σπίτια τους τρεχούμενο νερό και τα παιδιά τους να πηγαίνουν τακτικά σχολείο... Εξάλλου ο ιερός αγώνας για την απελευθέρωση της Πατρίδας συνεχίζονταν αδιάπτωτος. Έτσι, στις πιο ευαίσθητες ανάγκες περιλαμβάνονταν η περιποίηση των τάφων των Αγωνιστών, που είχαν θυσιαστεί στον ιερό αγώνα και βέβαια, η στήριξη των οικογενειών τους. Παράλληλα,

υπήρχε πάντα και η παλιά, μυστική λαχτάρα για μια δική τους εκκλησιά... Αλλά κάθε πράγμα στην ώρα του, με σύνεση και -κυρίως- αθόρυβα...

Το είχαν επισημάνει από καιρό, μια και -στο χάλι του- κανείς δεν το νοιαζόταν. Ένα μπουντρούμι ξεχασμένο⁽⁴⁾. Ήταν στην άκρη-άκρη του κυπαρισώνα, κάτω στο νεκροταφείο, στο ίσωμα, ένα πέτρινο χαμηλόταβανο μπουντρούμι με σιδεροδεσίδες (όπως σιγούρευαν τότε τα πέτρινα κτίσματα), που απέξω έδειχνε παρατημένο χρόνια. Μόνο στις κηδείες οι λυπημένοι ραγιάδες, μπεινόβγαιναν δειλά κάπου-κάπου να ανάψουν ένα κερί...

«-Μικρό εκκλησάκι, καμουφλαρισμένο. Σίγουρα, τώρα στην αρχή, δεν πρέπει να αλλάξουμε πολλά πράγματα, αργότερα βλέπουμε!»», σκέφτηκαν οι Κακουραίοι.

Η πορτούλα στο μπουντρούμι έμεινε στενή και χαμηλή να μη χωρούν να τη διαβούν έφιπποι οι άπιστοι, αν συνέβαινε να υποψιαστούν κάτι.

Εξάλλου το μπουντρούμι «χανόταν», πες, στην άκρη του δάσους με τα πυκνά, πανύψηλα κυπαρίσσια -κάμποσα στρέμματα!- που πέρα όριζαν τους απέριττους τάφους των Αγωνιστών. Εδώ το χώμα έδειχνε που και που φουσκωμένο, παρέκει τα πολυκαιρισμένα σκάμματα είχαν από πέρσι χορταριάσει και στα ανατολικά οι τρεις πρόσφατοι τάφοι στη σειρά διατηρούσαν νωπές τις μνήμες του αγώνα. Αλλά όχι, τίποτα το προκλητικό, ούτε καν λουλούδια!

Κατά τη διάρκεια της έρευνας, επισκέφτηκα πολλές φορές, όπως ήταν φυσικό, το χωριό μας, με πρώτη αναφορά το κοιμητήριο και το μπουντρούμι του Αη-Νικόλα. Όπως έβλεπε κανείς την ιερή εικόνα στο αποσπασμένο, ξύλινο τέμπλο, το μπουντρούμι-ναός ήταν αφιερωμένο στον Άγιο Νικόλαο.

Περνώντας τη στενή πορτούλα, έμπαινες σε μια φτωχική, ταπεινή αλλά ζωντανή εκκλησιά, όπου έψαυες την παρουσία του Θεού. Το παγκάρι, ένα παλιό σπιτικό έπιτλο, μ' όλα τα κεράκια δεύτερο χέρι, με το φυτίλι τους στην άκρη μαυρισμένο από την προηγούμενη χρήση. Πιο πέρα πέντε έξι καρέκλες στη σειρά με πίσω τους κάμποσα ξεχαρβαλωμένα στασίδια ακουμπισμένα στον πέτρινο τοίχο -για τους ανήμπορους σίγουρα. Μπροστά, στο χώρο των ψαλτών, δυο γερασμένα μανουάλια να φωτίζουν στα ψαλτήρια, όταν χρειαζόταν, τ' ανοιγμένα πάντα βιβλία... Κι ακόμα πιο μπροστά, από τοίχο σε τοίχο, ισορροπούσε το ξύλινο τέμπλο από πολυκαιρισμένες μαύρες σανίδες, με την -κάθε άλλο παρά Ωραία- Πύλη να χάνει παράτερα, χωρίς να έχει ούτε καν βημόθυρα! Και -τί αντίθεση!- από εδώ κι από εκεί στο τέμπλο, προσαρμοσμένες να στηρίζονται και να ισορροπούν, μεγάλες, οβάλ εικόνες, πολύχρωμες! Εντοιχισμένη αριστερά, μια άλλη, μεγάλη, πολύχρωμη και αυτή, αλλά χιλιοξεφτισμένη εικόνα του Αγίου Νικολάου!

Κοιτάζοντας δεξιά, στα δυο μπροστινά στασίδια, νέα έκπληξη, με έκανε να σταυροκοπηθώ μ' απορία: δυο στοίβες κατακαίνουργα εκκλησιαστικά βιβλία, όλα βιβλιοδετημένα με τους τίτλους τους τυπωμένους με φανερό επιμέλεια, σε φανταχτερό χρώμα ασημί... Πλησίασα και επί πολλή ώρα φυλλομέτρησα κάμποσα. Ήσαν όλα τους εκλεκτές εκδόσεις Βενετίας του '24, που είχε δωρίσει στην εκκλησία του χωριού μας το 1964 ο άγνωστος -κανένας, μα κανένας δεν τον θυμόταν!- Αθ. Ι. Κατζίνης⁽⁵⁾, αργότερα -ακούστηκε- δεσπότης στο Σίνα.

Για την ιστορία σημειώνω ότι το 1811 οι Κακουραίοι βρήκαν το κουράγιο και τους πόρους να μακρύνουν το μπουντρούμι τους, διπλασιάζοντας το μήκος

ΚΑΠΟΤΕ ΣΤΟ ΧΩΡΙΟ ΜΑΣ ΤΟ ΚΑΚΟΥΡΙ

Συνέχεια από την σελ. 3

του, που έτσι χωρούσε διπλάσιους πιστούς!

Φαίνεται, ότι με το συγχωριανό που με συνόδευε - ήταν κάτι σαν νεωκόρος⁽⁶⁾- τα πηγαίναμε καλά, γιατί αυτή τη φορά δεν κρατήθηκε. Με καλοκοίταξε διερευνητικά καναδυό φορές ζυγιάζοντάς με και -ακράτητος!- μου «αποκάλυψε» το ιερό μυστικό «του»:

«- Γιατί διστάζεις;», προσπάθησα να τον ενθαρρύνω. «Εδώ και πάρα πολλά χρόνια δεν έχομε Τούρκους!»

Επί τουρκοκρατίας, λέει -δεν ήξερε από πότε ακριβώς- υπήρχε μέσα στο Ιερό του Αη-Νικόλα, μπροστά στην Προσκομιδή, μια μυστική υπόγεια διαφυγή για ώρα ανάγκης, ένα μικρό «τουνέλι»⁽⁷⁾, γιατί τότε με τους άπιστους δεν μπορούσε να ξέρει κανείς τι ήταν δυνατό να συμβεί... Σήκωνες, λοιπόν, την καταπακτή και βυθιζόσουν όρθιος κάπου τρία μέτρα, σ' ένα στενό ξεροπήγαδο, ακουμπώντας πόδια και χέρια στα αγκωνάρια. Εκεί κάτω, πια, χωνόσουν κι ακολουθούσες το «τουνέλι», που σε έβγαζε «πάρα κα», στον ξεροχειμάρρο. Και απ' εκεί, πια, έκανες κουμάντο μόνος σου: ήσουν ελεύθερος! Έφτανες σιγά-σιγά στα πάνω σπίτια και, σκαρφαλώνοντας με δρασκειλιές όπως-όπως, χανόσουν στην απότομη βουνοπλαγιά κι ένοιωθες ασφαλισμένος!

«-Ναι, ξέρω...», σχολίασα σιγανόφωνα.

«-Ξέρεις; Δηλαδή, τι ξέρεις εσύ;», με αντίκοψε κάπως ενοχλημένος ο συνοδός μου...

Και βέβαια ήξερα. Εδώ ήταν η ρίζα της ρίζας μου.

Αλήθεια πόσοι και πόσοι ιερείς πρέπει να υπηρέτησαν στον Αη-Νικόλα στο Κακούρι κατά τα τετρακόσια ατέλειωτα χρόνια της πικρής σκλαβιάς... Ένας απ' αυτούς -οι μνήμες τον τοποθετούν κυρίως στην περίοδο αμέσως μετά τα Ορλωφικά (1770)- είναι η ρίζα του παλαιότερου γενεαλογικού δέντρου που σχεδίασα με βάση την έρευνά μου.

Δεν κατόρθωσα μέχρι σήμερα να επιβεβαιώσω το όνομά του, αλλά άφησε πίσω του τη μνήμη πολλής λεβεντιάς για τη συμμετοχή του στον τότε ξεσηκωμό του Γένους, που όπως ξέρουμε δεν είχε ευοδωθεί. Μιλάμε για τα Ορλωφικά.

Όπως είναι φυσικό ήταν ντόπιος. Ξέρουμε πάντως με σιγουριά ότι ζούσαν στο Κακούρι με την πρεσβυτέρα του και τα τρία (είτε ενδεχομένως περισσότερα) παιδιά τους. Μάλιστα το τρίτο παιδί τους στη σειρά, που ήταν αγόρι, είχε τα ίδια διαφέροντα με τον πατέρα του και τον διαδέχτηκε στην ιεροσύνη και τη λεβεντιά.

Ήταν ένα σούρουπο στο καφενείο του χωριού μας, όπου πρωτακούστηκε η συνταραχτική πιθανολόγηση, που μου στέρησε τον ύπνο κάμποσες νύχτες:

«-Άκου του λόγου σου... -και να το ξέρεις- από τον παπα-Κώστα κρατάς... Κι εσύ κι ο πατέρας σου κι όλοι σας!»

Μού ήταν απίστευτο! Και βέβαια άρχισα να το ψάχνω, κρύβοντας τη συγκίνησή μου! Να, όμως, που όλες οι ζωντανές μαρτυρίες συγκλίνουν, αλληλοσυμπληρώνοντας το πλέγμα της «στενής» συγγένειας. Και μάλιστα μιας συγγένειας όχι από γενιά σε γενιά, αλλά από γέννα σε γέννα! Αυτό το τελευταίο απλούστευε πολύ και διευκόλυνε τη διασταύρωση των πληροφοριών. Εξάλλου συνηγορούσε και το γεγονός ότι όλοι οι κρίκοι της συγγενικής αλυσίδας ήσαν ιερωμένοι, και μάλιστα οι περισσότεροι -όχι όμως όλοι- είχαν υπηρετήσει στον ίδιο ναό, στο μπουντρούμι του Αη-Νικόλα στο Κακούρι, όπου και εξελίχτηκαν τα φρικιαστικά γεγονότα που ακολουθούν...

Είναι αδιαμφισβήτητο, χωρίς ούτε μια ρωγμή αμφιβολίας, ότι εκείνος ο ιερέας του 1770 ήταν πατέρας του παππού του παππού μου από τον κλάδο του πατέρα μου Νικολάου Κ. Κακούρη!

Πραγματικά ποτέ δεν είχα φανταστεί ότι η έρευνα για τις ρίζες της οικογένειάς μου θα έφτανε με σιγουριά τόσο πίσω... Και όχι μόνον: η προσέλευση όλων των ανδρών της συγγενικής αλυσίδας στην ιεροσύνη μαρτυρούσε, από μόνη της, ότι η συγγένεια ήταν (όχι εξ αγχιστείας, όχι εκ τριγενείας) εξ αίματος και κατ' ευθείαν

γραμμή! Ο ιερέας του 1770 είναι πραγματικά πολύ «κοντινός» συγγενής μου, ο πατέρας του παππού του παππού μου!

Ο πρώτος απ' τους τρεις γιούς αυτού του ιερέα -όλοι τους γεννημένοι στο Κακούρι, κάπου εκεί στη δεκαετία 1780-1790-, γνωρίζουμε ότι πολύ-πολύ αργότερα, μετανάστευσε με την οικογένειά του στην περιοχή του Αγρινίου, όπου πρόκοψε και ρίζωσε.

Ο δεύτερος γιός, με τον Κολοσάκη (το παιδάκι του με την κάποια νοητική καθυστέρηση) πρέπει να έφτασαν -όπως θα τους συναντήσουμε πάρα κάτω- στην Ηλεία.

Ο τρίτος γιός, ο πατήρ Κωνσταντίνος με την πρεσβυτέρα του, κατά τη δεκαετία 1810-1820, έκαναν τρία παιδιά: πρώτα την Ευγενία, κατόπιν τον Παναγιώτη και, τέλος το μικρότερο Νικόλα, που είχε ζωηρή κλίση περί τα εκκλησιαστικά, θαύμαζε τον ιερέα πατέρα του και τον ιερέα παππού του και προσδοκούσε με ζηλευτή ωριμότητα να ιερωθεί, όπως και έγινε! Έτσι, τρεις ιερείς στο μπουντρούμι του Αη-Νικόλα στο Κακούρι, από την ίδια οικογένεια, κάλυψαν κάπου έναν αιώνα!

Εκεί, λοιπόν, στο μπουντρούμι του Αη-Νικόλα, στο κοιμητήριο του προγονικού μας χωριού Κακούρι, τα κρίσιμα χρόνια του έσχατου ξεσηκωμού, ο νέος ιερέας είχε αναλάβει καθήκοντα παράλληλα με τον πατέρα του. «Έμοιασε του πατέρα του...», του παπα-Κώστα!, έλεγαν γεμάτοι αναγνώριση οι χωριανοί. Τότε, λοιπόν, στον Αη-Νικόλα ήταν ιερέας ο παπα-Κώστας με βοηθό τον νεαρό γιό του παπα-Νικόλα και έμελλε να διαδραματίσουν ρόλο ιερό αλλά και ηρωικό...

Δεν ξέρουμε πότε ακριβώς συνέβη, δεν ξέρουμε την ημερομηνία -πιθανότερο δείχνει το 1827. Αλλά τι μ' αυτό; Ένα ενδεχόμενο πρωθύστερο, σε τι μετράει; Ορισμένα γεγονότα συμβαίνουν και παραμένουν εσαεί, έξω απ' το χρόνο, γιατί είναι πραγματικά υπέρχρονα! Ξέρουμε, όμως, ότι ήταν Κυριακής πρωί κι η ιερή ακολουθία της Θείας Λειτουργίας στο μπουντρούμι του Αη-Νικόλα ήταν προχωρημένη.

Ο λειτουργός παπα-Κώστας, πιθανότατα βοηθούμενος από το γιό του παπα-Νικόλα με έκδηλη ευλάβεια, έχει τώρα γονατίσει μπροστά στην Αγία Τράπεζα και είναι έτοιμος να επικαλεστεί την ευλογία του Θεού και Πατέρα μας. Όταν ξεσπάει με πάταγο η βίαιη παραβίαση της στενής πόρτας της εκκλησίας και οι άπιστοι, στριμωχτά ένας-ένας, εισβάλλουν με κραυγές και -όσο γινόταν, στη στενωσιά- με προτεταμένες λόγχες και μαχαίρια!

Και ακολουθεί τυφλή σφαγή. Οι Τούρκοι είχαν τις πληροφορίες τους, ο αιφνιδιασμός ήταν απόλυτος και ο ξεσηκωμός των προσευχόμενων χριστιανών χωρίς ελπίδα. Εντελώς άοπλοι οι πιστοί πάλευαν, ξέφρενα κι αλόγιστα, σώμα με σώμα με τους ένοπλους στρατιώτες, ανάμεσα σε κραυγές σπαραγμού κι έσχατης απόγνωσης! Αίμα, αίμα παντού!

Ο παπα-Κώστας, γονατισμένος στο Ιερό, είχε ευθύς, από τον πάταγο της πορτούλας, «καταλάβει!» Πετάχτηκε με μιας, έκανε ένα νεύμα με νόημα στους δυο, που βοηθούσαν στο Ιερό την τέλεση της Θείας Λειτουργίας, τύλιξε με μια αστραπιαία κίνηση τα τίμια Δώρα στο κόκκινο αντιμανδήλιο, έκανε το σταυρό του και αποφασιστικά, με δυο δρασκειλιές, βυθίστηκε με περισσή προσοχή, σφίγγοντας στη μασχάλη το μπογαλάκι με τα τίμια δώρα, στην ανοιγμένη καταπακτή. Τώρα, εκεί στο σκοτεινό βάθος, ψαύοντας σχεδόν, σέρνεται μέσα στο «τουνέλι» -κάπου εξήντα-εβδομήντα μέτρα- προς τον ξεροχειμάρρο της σωτηρίας⁽⁷⁾!

Τον ακολούθησαν, κουτροβαλώντας απ' τον ιερό ναό, όπου η σφαγή, όλοι οι συφοριασμένοι πιστοί που είχαν επιζήσει και το κατόρθωσαν...

Τώρα το απόσπασμα των Τούρκων είχε πια αποχωρήσει απ' το μπουντρούμι με ιαχές θριάμβου, προκειμένου να ανασυνταχθεί. Και το χωριό μας δεν ήταν πια το απάτητο κακό όριο για τους Τούρκους.

Θα κόντευε απομεσήμερο. Ανάμεσα στα βράχια της άγριας βουνοπλαγιάς, στο μικρό ξέφωτο, που ήταν το γνωστό, σίγουρο κρησφύγετο για ώρα ανάγκης, οι λιγοστοί πιστοί, που είχαν περισωθεί από το γιουρούσι στον

Αη-Νικόλα, συνεπαρμένοι από τη φρίκη της τυφλής σφαγής και τις ομαδικές απώλειες των αγαπημένων τους, στέκονταν ευλαβικά, βυθισμένοι στο πένθος, τη σιωπή και τα δάκρυα. Ακούγονταν μόνο κάπου-κάπου ένα-δυο ακράτητα αναφιλητά από χαροκαμένες μανάδες...

«-Πριν συνεδριάσουμε, να τελειώσουμε πρώτα τη Θεία Λειτουργία», είχε ορίσει ο παπα-Κώστας, που τώρα γονατίσε στο βράχο-Αγία Τράπεζα, έχοντας ξετυλίξει το μπογαλάκι με τα Άγια.

«-Όσοι πιστοί προσέλθετε...»

Και ευθύς προσήλθαν άπαντες για να λάβουν τη Θεία Μετάληψη.

Αφού τελείωσαν, έλαβε πρώτος το λόγο ο γεροντότερος.

«-Αύριο-μεθαύριο, οι Τούρκοι, που τώρα ξέρουν... , θα μπουκάρουν και στο χωριό μας να τελειώσουν το έργο τους! Και σίγουρα θα χρειαστεί κάμποσος καιρός μέχρι να βρούμε πάλι μια-κάποια ησυχία...»

Όλοι είχαν κάνει παράλληλες σκοτεινές σκέψεις...

«-Να σχυρωθούμε, να σώσουμε τα παιδιά μας!», ξέσπασαν τη λαχτάρα τους καναδυό αφίκοροι.

«-Πώς, αλήθεια; Σε μια νύχτα θα βρούμε όπλα και θα οργανωθούμε; Με τι τρόπο;» τους προσείωσαν με πίκρα οι νουνεχέστεροι.

Μέχρι που μπήκε στην κουβέντα ο παπα-Κώστας:

«-Μας χρειάζεται ψυχραιμία», γύρισε τη ματιά του στους πιστούς.

«-Όπως όλοι ξέρουμε, η Αρκαδία, χρόνια και χρόνια, τροφοδοτεί άλλες ελληνικές περιοχές και ιδιαίτερα τα δυτικά παράλια της Πελοποννήσου, όπου οι ντόπιοι εκεί, ονομάζουν οι ίδιοι την περιοχή τους Αρκαδιά -το γράφουν, πια, επίσημα κι οι χάρτες: «Αρκαδιά!» Μάλιστα, όπως όλοι ξέρουμε, απ' το χωριό μας έχουν πάλι ετοιμαστεί να μεταναστεύσουν οριστικά πέντε-έξι ακόμα δικές μας οικογένειες...

»Σκέπτομαι μήπως θα ήταν ευκαιρία, μια και υπάρχει η προετοιμασία και άλλες οικογένειες να πάρουν τα παιδάκια τους και τα ζα τους και να ακολουθήσουν τη μετανάστευση -τι σήμερα, τι αύριο... Όσες οικογένειες, βέβαια, μπορούν, όσες το αποφασίσουν και ετοιμαστούν... Μια τέτοια κίνηση θα ήταν πράξη ψυχραιμίας και σωφροσύνης. Εξάλλου θα διευκόλυνε κι όσους αποφασίσουν να μείνουν, γιατί δεν είναι ακόμα ετοιμασμένοι για μετανάστευση. Άσε που δεν πρέπει, βέβαια, να ερημώσει το χωριό μας απ' τη μια μέρα στην άλλη... Πενθούμε, αλλά πρέπει και να ταμπουρωθούμε αμέσως, να θάψουμε -από αύριο κιόλας- τους νεκρούς μας... Έτσι κι αλλιώς μας χρειάζεται χρόνος προετοιμασίας, δηλαδή χρόνος ιδιαίτερης προσοχής -οι σπλαρχηγοί θα έχουν το λόγο...

»Λέω, λοιπόν, απόψε στα σπίτια μας, να προσευχηθούμε στο Μεγαλόδυναμο να φωτίσει κάθε οικογένεια χωριστά, να λάβει τη σωστή απόφαση, όποια κι αν είναι!»

Η Συνέλευση είχε λάβει τέλος. Έτσι, από την άλλη μέρα το πρωί, όσες οικογένειες το αποφάσισαν, πήραν το δρόμο της διασποράς.

Από χρόνια πριν, μετά τα Ορλωφικά, η λαχτάρα για λευτεριά φούντωνε στις καρδιές των ραγιάδων και οι συνθήκες για έναν αποτελεσματικό ξεσηκωμό ωριμάζαν. Όλοι εμείς οι Έλληνες, απ' τα σχολειά μας και το μάθημα της ιστορίας, ξέρουμε πολλά για τις προετοιμασίες του μεγάλου ξεσηκωμού σύσσωμου του Γένους, που κάλυπταν απ' άκρη σ' άκρη ολόκληρη την επικράτεια, κάθε γωνιά της ελληνικής Πατρίδας. Και όπως ομολογείται, η συμβολή των Αρκάδων «ήταν μεγάλη» και προ παντός «υπήρξεν αμόλυντος, χωρίς να υπογραφεί ούτε ένα προσκυνηματοχάρτι», «γενναία και αποφασιστική»!

Και όμως οι Τούρκοι το 1806 κατόρθωσαν να εξοντώσουν την αρκαδική «Ομοσπονδία των Αρματωλών».

Η εποχή της μύησης στη Φιλική Εταιρεία είχε αρχίσει ήδη το 1814. Κι όταν ξέσπασε ο Αγώνας, «όλη η Αρκαδία έλαβε ευθύς τα όπλα» και, βέβαια, «όλοι οι Κακουραίοι ενταγμένοι στις ομάδες του Κολοκοτρώνη», ο οποίος στα απομνημονεύματά του μνημονεύει το Κα-

ΚΑΠΟΤΕ ΣΤΟ ΧΩΡΙΟ ΜΑΣ ΤΟ ΚΑΚΟΥΡΙ

Συνέχεια από τη σελ. 4

κούρι!

Εξάλλου σε μια επίσκεψή μου στο χωριό, μου έδεναν το πέτρινο διώροφο⁽⁸⁾ (ο ένας τοίχος ήταν σωριασμένος), όπου, όταν υπήρχε ειδικός λόγος απόλυτης μυστικότητας, συνεδρίαζαν οι οπλαρχηγοί με τον Κολοκοτρώνη!

Το καλοκαίρι του 1821, έγινε η περίφημη μάχη της Γράνας (που σήμερα, με τις μοντέρνες πολεμικές μεθόδους και τα μοντέρνα όπλα, ακούγεται σαν ανέκδοτο) και το φθινόπωρο έπεσε η Τριπολιτσά.

Αυτή τη φορά, όμως, ο ξεσηκωμός των ραγιαδων ήταν ενδύναμος, ακράτητος και καθολικός -ανέκδοτα τέλος. Σε όλες τις εποχές της ανθρώπινης ιστορίας, πιο μοντέρνο όπλο παραμένει εσαεί η λαχτάρα της ψυχής, που μαζί με την ενότητα, αποδεικνύεται αιτήτητη.

Μέσα σ' εκείνα τα τετρακόσια χρόνια της δουλείας, το χαώδες και η αυθαιρεσία ήταν ιδιαίτερα συνηθισμένα. Για παράδειγμα όλοι ψιλοκουβέντιαζαν ότι οι ατέλειωτες εκτάσεις γύρω απ' τον Πύργο στην Ηλεία μέχρι ψηλά την Πάτρα, ανήκαν στη Μπουμπουλίνα. Κι όμως, η έννοια της ιδιοκτησίας γης είχε πρακτικότερο περιεχόμενο: σου ανήκε πραγματικά κι ήταν αδιαμφισβήτητο δικό σου, μόνο το κομμάτι γης που είχες πιάσει, ακριβώς γιατί ήσουν ικανός να το καλλιεργείς.

«-Κοντεύουμε στον Πύργο!; Μα πού πάμε, πια; Πού θα σταθούμε;» βαρυνγκόμισε κατάκοπη η κυρ-Αλέξαινα με το μωρό στην άκα...

«-Ναι, φθάνουμε!, της έδωσε κουράγιο ο συνοδοιπόρος μπροστά. Εδώ που ήρθαμε, «όπου θέλεις πιάσεις!» Αρκεί να μπορείς να κάνεις κουμάντο στη γη -τότε είναι, πια, δική σου...»

Δεν ξέρουμε, βέβαια, τα δρομολόγια που κατά καιρούς ακολούθησαν οι ομάδες των «μεταναστών». Όλοι τους ξέφευγαν από τις στενές δυνατότητες της Αρκαδίας, που δεν τους «χωρούσε»!, και πήγαιναν δυτικά, προς τις ακτές, όπου, όπως διαβεβαίωναν οι πληροφορίες, έδιναν στους δουλευτές μπόλο ψωμί και προσφά...

Ακούστηκε πως άλλοι τράβηξαν από τα λεγόμενα κάτω μονοπάτια, με έσχατη «σημαδούρα» για τις τελευταίες αλληλο-πληροφορίες και συνεννοήσεις, την Ανδρίτσαινα -οι περιοχές της Ηλείας ήταν πολύ ελκυστικές... Εξάλλου, ήταν εύλογο στις αποφάσεις να μετρούν πολύ κι οι γνωριμίες -είχες ανάγκη, στην αρχή, κάπου ν' ακουμπήσεις... Κάπου εκεί μια ομάδα ξέκοψε για το Αγρίνιο, όπου εγκαταστάθηκαν και πρόκοψαν πολύ. Κάπως αργότερα, λέει, ένας Κακούρης, δικηγόρος στο Αγρίνιο, έμοιαζε -φτυστός!- με τον πατέρα μου. Αλλά δεν είχα την ευκαιρία να φθάσω ως εκεί.

Άλλες ομάδες, έφταναν στη Στεμνίτσα και τη Δημητσάνα, κατέβαιναν στον φουρτουνιασμένο Λούσιο, για να φθάσουν τελικά και να ξεκουραστούν στις όχθες του Αλφειού.

Λέγεται, μάλιστα, χωρίς να είμαι σε θέση να το επιβεβαιώσω γιατί δεν το ερευνήσα, ότι μερικές οικογένειες μεταναστών, λίγο πριν φθάσουν στον Αλφειό, θαύμασαν τον υδάτινο πλούτο της εκεί περιοχής, κι αποφάσισαν να εγκατασταθούν μόνιμα στη θέση που πήρε το όνομα Κακουραϊκά. «Η γης θέλει χάιδεμα με το ινί και νερό, άφθονο νερό για να γεννήσει...». Τα Κακουραϊκά, με το δηλωτικό όνομα, ήταν, ως πούμε, «χτισμένα» πάνω σε φυσικές πηγές που ανάβλυζαν πλούτο αστείρευτο: Νερά τρεχούμενα, ασταμάτητα, κελαιριστά, διαυγή νερά -ακόμα μέχρι και σήμερα.

Ένα δεν έπαιρναν μαζί τους αυτοί οι «μετανάστες», το επώνυμό τους! Γιατί..., μα διότι πρακτικά ...δεν είχαν επώνυμο! -ήταν απολησμονημένο- δεν το είχαν ανάγκη! Στο χωριό, ένας ήταν ο Αλέξης, ο Κώτσος, ο Κωνσταντής, η Μαργαρά, η κυρα-Μαρία του φούρναρη, η νιόπαντρη Πόπη, η Αγγέλω, ο ψηλός αλλά κι ο μαστρο-Μανώλης, ο Γιάννης ο Τσαγκάρης με τον Κάλφα του, ο «πέρα Γιώργης» και...

Στις καινούριες περιοχές της Ελλάδας, όμως, όπου κατέφευγαν οι μετανάστες, άγνωστοι μεταξύ αγνώστων, άλλες ήταν οι ανάγκες του «ποιος είναι ποιος!» Και στα πράγματα αποδείχτηκε πρακτικότερη λύση να ακολου-

θεί τον κάθε νεοφερμένο το όνομα του τόπου της καταγωγής του, που πολύ συχνά διαμόρφωνε ένα νέο επώνυμο! Το πιθανότερο είναι ότι οι απανταχού της Ελλάδας Κακούρηδες, έχουν μακρινή καταγωγή από το χωριό Κακούρι.

Απ' τη Στεμνίτσα ο Στεμνιτσιώτης, απ' το Μπεντένι ο Μπεντενίτης, απ' το Λεβίδι ο Λεβιδιώτης, απ' το Κας Νταγκ της Μικρασίας ο Κάσδαγλης, απ' το Κακούρι ο Κακούρης, - και πάει λέγοντας... Έτσι είχαμε σιγά-σιγά πολλούς με το όνομα Κακούρης.

«-Εδώ!», είπαν κάποια στιγμή οι διασωθέντες απ' το μπουντρούμι.

Λιγοστές κατάσπαρτες καλύβες με αγκωνάρια και πλίθες ενισχυμένες με άχυρα και κάμποσα μαντριά με αγκωνάρια και ξερολιθιές για σιγουριά. Πέρα η ματιά σου απλωνόταν σ' ατέλειωτες ελεύθερες καλλιεργήσιμες εκτάσεις. Συστάδες από πανύψηλα κυπαρίσσια έσπαζαν κάπου-κάπου την απλοχωριά της θέας. Η Ηλεία!

«-Εδώ!», αποφάνθηκε μονολεκτικά η ομάδα των δυο-τριών σεβαστότερων της πομπής, που ο λόγος τους ήταν νόμος.

Έτσι η κατάκοπη ομάδα των «μεταναστών» στρατοπέδευσε ανακουφισμένοι... Να πάρουν μια ανάσα, να ξεκουραστούν και το πρωί να ξημερώσει, πρώτα ο Θεός, την καινούρια μέρα και βλέπουμε!

«-Το χωριό το λένε "Ρώμει". Ναι, είναι πολύ κοντά στον Πύργο. Ρε σεις, στην Ηλεία φτάσαμε! Η «Αρκαδιά» με τα Φιλιατρά και τη Γαστούνη είναι πάρα κάτω, προς τη θάλασσα!».

«-Φτάσαμε, λοιπόν, στη θάλασσα. Δόξα σοι ο Θεός! Εδώ θα ζήσουμε, λοιπόν,»... «-Ναι, ναι..., εδώ!», σταυροκοπήθηκαν όλοι... Δεν υπήρχε στέγη. Δεν υπήρχαν σταύλοι, μαντριά, αποθήκες. Κι όπως είχε νυχτώσει, δεν υπήρχε ούτε τρεχούμενο νερό...

Τα πράγματα, βέβαια, δεν ήταν εύκολα για τους νεοφερμένους...- κάθε άλλο! Αβεβαιότητα, ανέχεια, πείνα, φόβος και συχνά ορφάνια!

«-Μωρέ στην πραγματικότητα έφυγαν κυνηγημένοι απ' το Κακούρι, όπου είχαν το σπίτι τους, το έχει τους και τις βολές τους. Ξεπιτώθηκαν, σου λέω, οι άνθρωποι! Άσε πια το ταξίδι... -και νάχεις και μικρό παιδί της αγκαλιάς... Ούτε πισωκάπουλα δεν μπορείς να το εμπιστευτείς στη φοράδα! Μόνο τα ζώα να κουμαντάρεις, να τα ταΐζεις, να τα ποτίζεις, να τα συμμαζεύεις...»

Πραγματικά οι «μετανάστες» μας είχαν φθάσει -όσοι είχαν φθάσει!- στου Ρώμει, σε κακή κατάσταση. «Πεινάγανε, φορούσανε ράκη, δεν είχαν μπίτι», θυμόντουσαν ακόμη το 1972 από παλιές διηγήσεις στο χωριό, που τώρα λέγεται Αμπελών.

Ίσως-ίσως, όμως, το μεγαλύτερο πρόβλημα ήταν η σπορά. Γη υπήρχε. Μα για να σπείρεις και νάρθει η ευλογημένη ώρα του θερισμού, έπρεπε να έχεις έγκαιρα εξασφαλισμένο σπόρο... Εδώ οι ανθρώπινες σχέσεις είχαν τον πρώτο λόγο. «Ο ένας με τον άλλο...»...

Και πάντα με το φόβο των Τούρκων. Όλοι οι Ρωμεσαίοι, στο καφενείο, ήθελαν να μου διηγηθούν κάτι συγκεκριμένο. Όπως τότε, που έτρεχαν, λέει, «όλο το χωριό», στη Χούνη να κρυφτούν από το τούρκικο απόσπασμα, που κατευθυνόταν στο καφενείο και «κρέμαγαν στο λαιμό του Κολοσάκη -του καθυστερημένου- ένα ντορβά, όπου έριχναν μικρολιχουδιές (μια χούφτα σταφίδα, ένα σουρούλι ψωμί, μομποτά ξερή ή του φούρνου, δυο-τρία καρύδια), να έχει το «ορφανό» να τρώει για να μένει σιωπηλό και συνεπώς ακίνδυνο...».

Αλλά ήτανε και το αγιάτρευτο σαράκι, το πολλαπλό πένθος απ' τη φρίκη της τυφλής σφαγής την ώρα της Θείας Λειτουργίας στον αγ-Νικόλα, που συνόδευε τους «μετανάστες» σε κάθε βήμα, σε κάθε κουβέντα, σε κάθε ανάμνηση...

Είναι, βέβαια, ξέσχιμα της ψυχής κάθε Απουσία, αλλά πρόσθετη πληγή πικρών δακρύων είναι η παράλληλη έλλειψη τάφου, όπου θα μπορούσες να γονατίσεις, να προσευχηθείς για τον αγαπημένο σου Απόντα και ν' αποθέσεις τον πόνο και τη λαχτάρα σου...

Ευτυχώς που η ανθρώπινη ψυχή αποδεικνύεται ανθεκτικότερη από το χρόνο και τον πόνο.

Εκεί, στου Ρώμει, μαζί με τους μετανάστες και τα παιδιά του παπα-Κώστα: ο Παναγιώτης, η Ευγενία και ο παπα-Νικόλας. Και κάποιοι χωριανοί του 1970 είχαν ακούσει για τα τρία παπαδοπαιδιά με πολλή αγάπη και πολλή συγκίνηση, ψευτοεγκαταστημένα πλάι στο *πάνω πεύκο, στη δημοσιά*, να δουλεύουν τον πρώτο καιρό «μεροκάματο» στα χωράφια με παραδειγματική προθυμία για το καθημερινό τους...

Ο παπα-Νικόλας ιδιαίτερα, ήταν δουλευτής με συνέπεια: έντιμος και πιστός χριστιανός με τα όλα του. Χαϊρόσουν να συναλλάσσεσαι μ' αυτό το λεβέντη! Το σπάνιο χαρακτήρα του μετανάστη απ' το Κακούρι είχε τότε εκτιμήσει τόσο πολύ ο παπάς του γειτονικού χωριού Κουζούλι, που χάρισε στον παπα-Νικόλα ένα ζευγάρι βόδια! Η δωρεά ήταν τόσο μεγάλη που έμοιαζε με θαύμα. Μεγαλύτερο θαύμα, όμως ήταν η αξιοποίηση της δωρεάς από το Νικόλα, ο οποίος με το ζευγάρι τα βόδια «όργωνε παράλληλα με τα δικά του και άλλα κτήματα του χωριού»!

Ο παπα-Νικόλας με την πρεσβυτέρα του, έφεραν στον κόσμο οκτώ παιδιά. Ευτύχησε να παντρευτεί τη μαμή Μαρία Μπαλάσκα απ' το γειτονικό Μουζάκι. Η Μαρία ήταν χωριατοπούλα, καλοσυνάτη, γνήσια προσωπικότητα, με ζωτική αρμοδιότητα σ' όλη την περιοχή, προσωπική ακτινοβολία και απίστευτο κύρος -στους τοκετούς δεν είχε χάσει ποτέ μωρό! Έτσι έφτασε στη δύση του βίου της να αποκαλείται «η αγία», πάντοτε με νόημα και περισσό δέος. Τη θυμάμαι πολύ-πολύ γριούλα στο χωριό αγ-Γιώργης έξω απ' τον Πύργο, ξαπλωμένη κατάχαμα, ν' απολαμβάνει τη μεσημεριανή λιακάδα. Την πλησίασα και την καλημέρισα φωναχτά να μ' ακούσει.

«-Τίνος είσαι, του Νίκου;», ψέλλισε. «-Νάχεις την ευχή μου!».

Τα πέμπτο παιδί του προπάππου μου παπα-Νικόλα, ήταν ο παππούς μου παπα-Κώστας Κακούρης, που ακολούθησε επίσης την οικογενειακή παράδοση, σ' αχνάρια του πατέρα του παπα-Νικόλα στην ιερωσύνη -και όχι μόνο!

Δοσμένος ο μικρός Κώστας ολοκληρωτικά στην εκκλησιαστική ζωή, «έβγαλε» το Σχολαρχείο πηγαίνο-ερχόμενος στον Πύργο με τα πόδια πρωί-μεσημέρι, παρέα με δυο-τρεις συμμαθητές του. Ως μαθητής ήταν άριστος κι ως παρέα περιζήτητος -ευφυής, καλόγνωμος, γλετζές. Και, ίσως, πριν απ' όλα, καλλίφωνος! Με μια σπάνια φωνή πειθαρχημένη και καλλιεργημένη χρόνια και χρόνια στο ψαλτήρι. Το όνειρό του ήταν να έρθει η ώρα να χειροτονηθεί -ο πατέρας του, μάλιστα, τον είχε παρουσιάσει και στο Δεσπότη στον Πύργο!

Όταν μεγάλωσε κι έπρεπε να βγάζει το ψωμί του, δε δίστασε, έγινε ο χασάπης του χωριού, σφάζοντας κάθε Σάββατο ένα αρνί, ένα κατσίκι, κάποτε ένα μοσχάρι, μέχρι να ιερωθεί. Παντρεύτηκε μάλιστα τη Γραμματούλα Δαβέττα από του Στρέφη και απόκτησε μαζί της τρία παιδιά.

Κάποια στιγμή, όταν κενώθηκε μια θέση ιερέα στου Ρώμει, ο Δεσπότης Δαμασκηνός αποφάσισε να δώσει αυτή τη θέση στον Κώστα τον Κακούρη, γιατί «ήταν παπαδόπαιδο» και πιο εγγράμματος και καλλίφωνος από τους άλλους υποψήφιους.

Έφθασε λοιπόν το μήνυμα απ' τον Δεσπότη, να πάει στο Αγραπιδωχώρι (στο φράγμα του Πηνειού) όπου η χειροτονία θα συνδυαζόταν με τα εγκαίνια της εκεί εκκλησίας. Η μετάβαση με άλογο από του Ρώμει είχε τη δική της αναποδιά. Ληστές στο δρόμο του κλέψανε το ταγάρι με το ολοκαίνουργο ράσο που κουβαλούσε κι έτσι χρειάστηκε να χειροτονηθεί με δανεικό.

Μετά τη χειροτονία ο παπα-Κώστας τοποθετήθηκε στου Ρώμει και αργότερα στον Πύργο, όπου υπηρέτησε στον Άγιο Παντελεήμονα, στην Αγία Κυριακή και τελικά στον Άγιο Νικόλαο -τη Μητρόπολη του Πύργου-, όπου έμεινε μέχρι το θάνατό του.

Αυτός ήταν ο παππούς μου και τον θυμάμαι πιο πολύ από τ' απογεύματα του Σαββάτου που μαζί με άλλα παιδιά μοιράζαμε τα δέματα που ετοιμάζε για τους φτωχούς ενορίτες.

Χασάπης ήτανε στα νιάτα του ο παπα-Κώστας και

ΚΑΠΟΤΕ ΣΤΟ ΧΩΡΙΟ ΜΑΣ ΤΟ ΚΑΚΟΥΡΙ

Συνέχεια από τη σελ. 5

κάθε Σάββατο «έσφαζε». Τα δέματα ετοιμάζονταν στη στιγμή: μια «λειτουργιά», ένα κομμάτι σφαχτό ή αγοραστό απ το κρεοπωλείο και πολύ συχνά κάτι ακόμη, όπως γάλα «Βλάχας» είτε κίτρινο τυρί, είτε καλούδια για τα παιδιά, θυμάμαι κάποτε και πακέτα τσιγάρα «Καραβασίλη» (το εργοστάσιο ήταν στον Πύργο). Με τη σειρά μας εμείς τα παιδιά κουβαλούσαμε αυτά τα δέματα της Αγάπης.

«-Εσύ Χρίστο έχεις μεγαλώσει, δυο πακέτα, λοιπόν για το Κοκκινόχωμα. Δυο πακέτα με την ευχή μου -ξέρεις εσύ. Και τσιμουδιά! -τα μυστικά μας σε κανένα!», μου έλεγε ο παππούς μου.

Πλην ουδέν κρυπτόν υπό τον ήλιον! «Βούηξε ο Πύργος» για τον σαββατιάτικο μηχανισμό της Αγάπης που πρόσθεσε ένα αδρό χαρακτηριστικό στο όνομα του παπα-Κώστα: «ο παπα-Κώστας με τ' όνομα»!

Κάπου σαράντα χρόνια αργότερα, στο πλαίσιο της έρευνας για τις ρίζες μου είχα και πάλι στον Πύργο, όπου εκείνο το σούρουπο μπήκα στον Άγιο Νικόλαο -στη Μητρόπολη- να κάνω το σταυρό μου. Προχώρησα στο μισσοκόταδο κάπως διστακτικά, γιατί πίσω απ' το παγκάρι έξι-επτά καλοβαλμένοι κύριοι, καθισμένοι σε κύκλο σιγανοκουβέντιαζαν κάτι για τους πολυελαίους του ναού. Άαα, σκέφτηκα θα είναι το Εκκλησιαστικό Συμβούλιο... Βεβαιώθηκα σε λίγα λεπτά όταν καθώς έβγαινα, ένας σεβάσμιος από τους κυρίους σηκώθηκε και με πολλή λεπτότητα με ρώτησε σε τι μπορούσε να με εξυπηρετήσει μια και φαινόμουν ξένος...

«-Ξένος στην ιδιαίτερη πατρίδα μου; Πυργιώτης είμαι! -παπαδοπαίδι...»

«-Πώς; Ποιανού παπά;»

«-Α., ο παππούς μου ήταν πολύ-πολύ παλιός, δε μπορεί να θυμάστε έναν ηλικιωμένο Κακούρη -μεγάλο σόι...»

Όλοι οι Σύμβουλοι πετάχτηκαν απ' τις καρέκλες τους.

«-Κακούρη, είπατε; Είστε, δηλαδή, εγγονός του παπα-Κώστα 'με τ' όνομα'»

Συνταράχτηκα. «Με τ' όνομα!» Η αποκάλυψη ήτανε βαθύτατα συγκινητική, αλλά όχι μόνο! Κουβαλούσα ένα ασήκωτο βάρος ευθύνης.

Τάχυνα το βήμα μου. Με πρόφαση την αφορμή αυτής της στιχομυθίας, επισκέφτηκα το ίδιο βράδυ τους Δαβετταίους, το σόι της γυναικάς του παπα-Κώστα, της γιαγιάς μου Γραμματούλας Δαβέττα. Ο θείος μου, ο πραγματικά εκλεκτός Πάνος Δαβέττας -δεν είναι πια στη ζωή- μου εξιστόρησε και πάλι καταλεπτώς πώς ακριβώς γινόταν τα Σαββατόβραδα στον Άγιο Νικόλαο η συσκευασία και η μοιρασιά των δεμάτων από τον παπα-Κώστα με τ' όνομα. Και ο θείος Πάνος, ο εκλεκτός, πρόσθετε:

«-Δηλαδή η Αγάπη στην πράξη!» -και όχι μόνο στο μάθημα των θρησκευτικών.

Και τη μοιραζόμουν κι εγώ τότε αυτή τη χαρά του λαχανιασμένου σχολιαρόπαιδου που νοιώθει χρήσιμο.

«-Ναι, μου τόδοκε ο παπα-Κώστας με τ' όνομα απ' τον άγιο Νικόλαο...», καμάρωνε λαχανιασμένο και τρισαρούμενο το σχολιαρόπαιδο, που εκείνο το σούρουπο είχε κουβαλήσει τρεις...οκάδες Αγάπης, πέρα στο Κοκκινόχωμα στη χήρα-μάννα του συμμαθητή του.

Και φθάνω στο οικογενειακό μου μυστικό.

Θυμάμαι με ταραχή -ακόμη τώρα στα ενενήντα δυο μου!- και περισσή συγκίνηση από τα παιδικά, εφηβικά και νεανικά μου χρόνια, την αθώα ιερότητα εκείνης της επαναλαμβανόμενης στο πατρικό μας ιεροτελεστίας δυο φορές το χρόνο, πριν από τα Χριστούγεννα και το Πάσχα, που φαίνεται σφράγισε ανεξίτηλα τον εσωτερικό μας κόσμο -εννώ του αδελφού μου Κωστάκη και μαζί τον δικό μου. Ουσιαστικά ήταν ώρες οικογενειακής συμπροσευχής...

Στο πατρικό μας σπίτι, λοιπόν -στον Πύργο, στη Δράμα, στην Τρίπολη ολόκληρα πέντε χρόνια και από το 1937 οριστικά στην Αθήνα- συνέβαινε να μην έχουμε δωμάτιο-σαλόνι, όπως συνηθίζονταν. Εργάζονταν βέβαια κι οι δυο γονείς μας -πράγμα σπάνιο εκείνη την εποχή-

δασκάλα από το Αρσάκειο η μητέρα μας κι ο πατέρας μας καθηγητής στο Σχολαρχείο του Πύργου και μετά την τριχρονή νέα σπουδή του στην Αμερική, στο πανεπιστήμιο του Πίτσμπουργκ -παιδαγωγικά και ψυχολογία-, όπου παράλληλα με τη σπουδή, εργαζόταν στο ελληνικό σχολείο της εκεί παροικίας, διευθυντής του κάποτε Διδασκαλείου Δράμας και -μετά την εκπαιδευτική μεταρρύθμιση- διευθυντής των Παιδαγωγικών Ακαδημιών στην Τρίπολη, τον Πειραιά και στο Μαράσλειο στην Αθήνα. Και όμως, όχι, δεν είχαμε σαλόνι! Είχαμε όμως πάντοτε δωμάτιο-γραφείο. Η μητέρα μας, κάνοντας «αιματηρές οικονομίες» (να μια έκφραση που έχει σφραγίσει την οικογενειακή μας ζωή), το 1929, που ο πατέρας μας σπούδαζε ακόμα στην Αμερική, είχε παραγγείλει κρυφά κατάλληλα έπιπλα: δυο τρίφυλλες κλειστές βιβλιοθήκες περιωπής (πηγμένες μια ζωή στα βιβλία), έπιπλο -γραφείο με δική του ζηλευτή πολυθρόνα, δυο ειδικές εταζέρες και δυο τραπεζάκια. Να τα βρει έτοιμα ο σύζυγος και πατέρας μας, που θα επέστρεφε το 1930, πολυ-πτυχιούχος από τις ΗΠΑ!

Στη δεξιά βιβλιοθήκη κρυβόταν το ιερό μυστικό. Άνοιγε το μεσαίο κρυστάλλινο θυρόφυλλο, απέσυρε απ' το πάνω ράφι πέντε-έξι χοντρά λεξικά και σταματούσε. Μας έριχνε μια ματιά με νόημα και με έκδηλη συγκίνηση σταυροκοπιόταν. Η μητέρα μας κι εμείς, τα δυο παιδιά, ήμασταν ήδη στα γόνατα, εισπνέοντας το μεγαλείο της στιγμής. Στην απόλυτη σιγή και τη φορτισμένη προσδοκία, ο πατέρας μας έκανε πάλι το σταυρό του κι ενώ εμείς τον μιμούμαστε, εκείνος ανέσυρε απ' το βάθος του ραφίου, στο χώρο πίσω απ' τα λεξικά, το μπογαλάκι με τα «Άγια», που ευθύς απόθετε στο τραπεζάκι πλάι του, επάνω σε μια φρεσκοσιδερωμένη πετσέτα.

Στο «μπογαλάκι» ήταν τυλιγμένα το Άγιο Ποτήριο, η λαβίδα, ο σπαστός μετάλλινος σταυρός και δυο υφασμάτινοι, ακόμη ένας θαυμάσιος ξυλόγλυπτος ευλογίας και ένα φύλλο τετραδίου, όπου με λιλά μελάνι της εποχής, όριζε ότι ο φυλάσσων κάθε φορά το θησαυρό, έπρεπε να είναι ιερωμένος. Ήταν εκείνα τα ίδια «Άγια», που είχαν περάσει από πατέρα σε γιό, όλης της σειράς ιερών της καταγωγής μου, εκείνα που κάποτε κρατούσε ο παπα-Κώστας και αργότερα περιέσωσαν με τον παπα-Νικόλαο στη μεγάλη σφαγή.

Στη συγκλονιστική οικογενειακή «τελετή» περιλαμβανόταν πάντοτε και το τροπάριο του αγίου Νικολάου, που ψάλαμε όλοι μαζί, δυο σύντομοι ψαλμοί για τον Κωστάκη -τον αδελφό μου- κι εμένα και, τέλος, λίγα λόγια αυτοσχέδιας προσευχής, συνήθως απ' τη μητέρα μας.

Έτσι έσπαζε η φόρτιση κι ακολουθούσε, όπως ήταν φυσικό, χαλάρωση και κουβέντα. Διαβάζοντας το σημείωμα με το λιλά μελάνι, περιεργαζόμαστε τα σκεύη της Άγιας Τράπεζας κουβεντιάζοντας. Το Άγιο Ποτήριο ήταν μικρόσωμο, καμπυλόγραμμο, με χειρολαβή, παρόμοιο με τα σημερινά χρυσοποικίλα... Όλα φτωχικά, κατοχικά. Το Άγιο Ποτήριο, από λευκό μέταλλο (αλουμίνιο;) με μια κάπως σκουριασμένη τρυπούλα (σκουριάς;). Από το ίδιο μέταλλο, σκουριασμένος ήταν και ο σπαστός σταυρός με τα σπαστά άκρα που σπηνόταν κατάλληλα πάνω από το Άγιο Ποτήριο για να προστατεύει τα τίμια Δώρα από τα έντομα. Κι ένας ακόμη σταυρός από κεντημένο μεταξωτό ύφασμα.

Ο πατέρας μου δεν είχε ιερωθεί, είτε δεν είχε ακόμα ιερωθεί -δεν ξέρω!-, όταν στα 52 του αιφνιδιάστηκε και ο ίδιος και όλοι στο σπίτι από καλπάζοντα καρκίνο, συγκεκριμένα από κίρρωση του ήπατος.

Έτσι, στον έσχατο μαρασμό της σύντομης αρρώστιας και αφού ο μελλοθάνατος μπήκε για έβδομη, νομίζω, φορά στον «Ευαγγελισμό» (παρακέντηση υδροπικίας κ.λπ.), αποφάσισε και προσκάλεσε ο ίδιος στο σπίτι, τον μακαριότατο Αρχιεπίσκοπο Αθηνών και πάσης Ελλάδος, μακαριστό Δαμασκηνό, ο οποίος ανταποκρίθηκε αμέσως και επισκέφθηκε τον άρρωστο. Ήταν τις τρεις-τέσσερες πρώτες ημέρες του 1945 στην Αθήνα στο σπίτι μας, Δεινοκράτους 57, πάνω απ' το Μαράσλειο, στο λόφο του Λυκαβηττού.

Δεν ξέρουμε τι κουβέντιασαν, ξέρουμε όμως ότι ο Αρχιεπίσκοπος παρέλαβε από το κρεβάτι του άρρωστου το μπογαλάκι με τον ατίμητο θησαυρό και βγήκε από τα

δωμάτιο στο χωλ, κάνοντας το σταυρό του... Έδειχνε κάπως ταραγμένος.

Αυτό ήταν το ιερό μυστικό, που από γενιά σε γενιά -κάπου διακόσια πενήντα χρόνια!- φυλάσσονταν τώρα στο δικό μας σπίτι, ως απόδειξη του ιερού δεσμού της οικογένειάς μας με την παλιά ιδιαίτερη πατρίδα, το Κακούρι και τη δεινή περιπέτεια στον Αη-Νικόλαο, κάποτε τότε στα τετρακόσια χρόνια της σκλαβιάς.

Εδώ τελειώνει και το ιστόρημά μου. Το κατέγραψα σα μια περιπέτεια που έζησα αναζητώντας τις ρίζες μου στη γη της Αρκαδίας.

Πόσες οικογένειες σαν τη δική μου, πόσα ιστορήματα σαν κι αυτό, μένουν ακόμη κρυμμένα στις ρίζες αυτού του τόπου, αυτής της πατρίδας και αυτού του λαού των Ελλήνων, που επέζησε και συνεχίζει να επιζεί μέσα από πείνα, πολέμους, διωγμούς, θύελλες και μπόρες και πάντα πάει να σβήσει και ξανά ανασταίνεται με την πίστη και το θαύμα.

«Τη Ρωμιοσύνη μη τη κλαις...», ακόμα και σήμερα...

Χρίστος Ν. Κακούρης - 2012

Παραπομπές

Οι παραπομπές στο κείμενο κρίθηκαν απαραίτητες και είναι της Συντακτικής Επιτροπής της εφημερίδας μας. Αυτό γίνεται για την καλύτερη κατανόηση του ιστορικού ντοκουμέντου και προκειμένου να αποφευχθούν παρεμβάσεις στο κείμενο.

1. Το βατό «πέραςμα» μεταξύ **Αρτεμισίου (Αρμενιάς)** και **Μαινόλου** είναι η θέση Αι-Λιάς όπου στενεύει ο δρόμος Κακούρι - Λεβίδι μέσα από του Σίνα. Σήμερα στη θέση αυτή βρίσκεται το εξωκλήσι του **Αγίου Νεκταρίου**.

Το στενό αυτό **πέραςμα** επί Τουρκοκρατίας οι Τούρκοιτο ονόμαζαν **κακό-οριο** ή **κακό πέραςμα** γιατί εκεί εδέχοντο επιθέσεις από τους Κακουραίους αγωνιστές του 1821.

Έτσι πήρε το όνομα **Κακούρι** το χωριό μας.

2. Η οδός **Καλαβρύτων** άρχιζε από την Τρίπολη (οδός Καλαβρύτων) έφτανε στον κόμβο του Πλάτσα και συνέχιζε πίσω από τα Φραγκαίικα σπίτια (η χάραξη φαίνεται και σήμερα) και ευθεία μέσα από τον Κακουραϊκό κάμπο έφτανε στο Χάνι του Τουρνακιώτη για να περάσει στον κάμπο του Σίνα. Ο δρόμος θα συνέχιζε μέχρι το Νούδημο για να ενωθεί με το σημερινό δρόμο Τρίπολης - Καλάβρυτα - Πάτρα.

Ο **Αλέξανδρος Παπαναστασίου**, Λεβιδιώτης πολιτικός το 1925 περίπου άλλαξε τη χάραξη παρακάμπτοντας τον Κακουραϊκό κάμπο και έφτιαξε τον σημερινό δρόμο Τρίπολη - Λεβίδι - 111 - Πάτρα - Καλάβρυτα.

3. Ο **Αρχαιοελληνικός οικισμός** είναι η **Αρχαία Πτόλης Μαιρά** και εικάζεται ότι βρισκόταν στη θέση που σήμερα βρίσκεται το εξωκλήσι του **Αγίου Δημητρίου στου Σίνα**.

Προφανώς οι Κακουραίοι ραγιάδες επί Τουρκοκρατίας είχαν οικισμό στο ριζώμα του Ορίλου (Αλωνάκια, Κριτικίτζι).

4. Το **ξεχωριστό μπουντρούμι** είναι ο **Ναός του Αγίου Νικολάου**, που βρίσκεται στο νεκροταφείο του χωριού μας. Προτού ανακαινιστεί τα τελευταία χρόνια ήταν πολύ σκοτεινός και έδινε την εντύπωση μπουντρούμιού. Εικάζεται ότι στη θέση του νεκροταφείου ήταν το **Μαντείο της Διοτίμας**.

5. Ο **Αθανάσιος Ι. Κατζίνης** είναι από το Κατσιναϊκό σόι και είναι ο μετέπειτα **Δεσπότης Ιεροσολύμων Αβραάμ, Ηγούμενος και κτήτορας της Μονής Βαρλαάμ του Σίνα**.

6. Ο **νεωκόρος**, που συνόδευσε τον συγγραφέα στην εκκλησία του Αγίου Νικολάου είναι ο **Νίκος Θ. Κουσιάκης** (Καπατσέλος), που υπηρέτησε με σεβασμό και αγάπη την εκκλησία του χωριού μας, στη θέση του νεωκόρου πάνω από 50 χρόνια, αμισθί.

7. Το **υπόγειο μυστικό πέραςμα**, που είχε είσοδο μπροστά από την Αγία Τράπεζα του Αγίου Νικολάου, έβγαινε στον ξεροπόταμο, που περνάει δίπλα στο Νεκροταφείο του χωριού μας.

Κατά άλλους το τούνελ αυτό πιθανόν να έβγαινε στο **Αλεποβούνι** και όχι στον ξεροπόταμο. Μέχρι σήμερα το τούνελ αυτό δεν έχει βρεθεί, αλλά ούτε έχει εξερευνηθεί. Πιθανόν η είσοδος και η έξοδος να έχουν σφραγιστεί αργότερα.

8. Το **διώροφο σπίτι** είναι το σπίτι του **Σαράντου Κοτσιάνη**, που είναι δίπλα στο σπίτι του παπα-Γιώργη Κοτσιάνη, όπου είχε επισκεφτεί ο Κολοκοτρώνης στα χρόνια της επανάστασης του 1821. Ο Κολοκοτρώνης είχε μυστικές συσκέψεις με αγωνιστές του 1821 και στο υπόγειο του Σταυρόπουλου που ήταν από τους έμπιστους ανθρώπους του στο χωριό. Σε αυτές τις συσκέψεις συμμετείχαν: **Αναγνώστης Σταυρόπουλος, Νικόλας Κατζιάνης (Κουλός), Σπύρος Νάγος (Σπυρομήλιος), Αναγνώστης Σταματόπουλος, Δημήτρης Μπρότζης, Πέτρος Δάμης, Νικόλαος Δούρος, Αθανάσιος Παναγιώταρος** και άλλοι Κακουραίοι αγωνιστές του 1821.

ΑΡΤΕΜΙΣΙΑΚΑ 2013

Συνέχεια από την 1η σελ.

κοινωνιακά γεγονότα, που λειτουργούν ως θεμέλια πολιτισμού για τις ανθρωπίνες κοινότητες ακόμα και στις μέρες μας, με όποια μορφή επιτελούνται κατά τόπους».

Ο Μορφωτικός και Εξωραϊστικός Σύλλογος Αρτεμισίου, ανάλογα με τις δυνατότητες που έχει, προσπαθεί κάθε χρόνο τον μήνα Αύγουστο να συνεισφέρει στην δημιουργία ενός περιβάλλοντος ψυχαγωγίας, διοργανώνοντας μια σειρά εκδηλώσεων.

Ο Αύγουστος, φωτεινός και υπέροχος, είναι ο τελευταίος μήνας του καλοκαιριού και των αδειών. Οι εκδηλώσεις στοχεύουν στο να χαρούμε, όσο μπορούμε, τα χρώματα και τις γεύσεις του, να απολαύσουμε την παραμονή μας στο όμορφο χωριό μας, να μείνουμε σιωπηλοί μπροστά στο μεγαλείο της Αυγουστιάτικης βραδιάς. Να γεμίσουμε ζεστασιά, να σφιξουμε το χέρι ο ένας του άλλου, τα χαμόγελά μας να βάλουν μια παύση στην ατέλειωτη μηχανική ροή των σκέψεων και των εγνοιών, να αναπνεύσουμε τα αρώματα της φύσης μας, να ονειρευτούμε κάτω από την αστροφεγγιά, να μαγευτούμε από την Αυγουστιάτικη φεγγαράδα, να γεμίσουμε δύναμη, αισιοδοξία, έμπνευση για να πραγματοποιήσουμε σχέδια που είχαμε αναβάλει.

Έτσι και φέτος ο Πολιτιστικός Σύλλογος διοργάνωσε τις εκδηλώσεις του Αυγούστου με τίτλο «**ΑΡΤΕΜΙΣΙΑΚΑ 2013**».

Συγκεκριμένα:

ΔΕΥΤΕΡΑ 29 ΙΟΥΛΙΟΥ. Ο Σύλλογος συνεχίζοντας την περιβαντολογική του δράση, ως συνέχεια του καθαρισμού του άλσους του Αι Λιά, **πρόεδε και καθαρισμό της πλατείας του χωριού.** Δυστυχώς με την συνένωση των δήμων λόγω του σχεδίου «**ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑ**», οι μικρές κοινότητες έχουν μεγάλες ελλείψεις από υπηρεσίες καθαριότητας κοινόχρηστων χώρων. Θα λέγαμε ότι αποσιάζουν παντελώς με συνέπεια να δημιουργούνται μεγάλα προβλήματα. Έτσι ο Σύλλογος ανέλαβε την πρωτοβουλία να λύσει προσωρινά αυτό το πρόβλημα όσο αφορά την πλατεία. Το ενθαρρυντικό είναι σε όλες αυτές τις δράσεις συμμετέχει με πολύ μεράκι η νεολαία του χωριού μας.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 2 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ. Παραδοσιακό πανηγύρι - μεγάλο γλέντι στην πλατεία του χωριού. Φέτος επιλέξαμε και είχαμε τα μεγαλύτερα και πιο αγαπητά ονόματα στο χώρο του δημοτικού τραγουδιού. Συγκεκριμένα στο τραγούδι ήταν ο ΓΙΩΡΓΟΣ ΜΠΕΚΙΟΣ και ο ΓΙΑΝΝΗΣ ΣΙΕΤΤΟΣ, τους συνόδευε δε η Δήμητρα Μπέκιου. Στο δε κλαρίνο ο ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΠΛΑΚΙΑΣ με μικρή συμμετοχή του ΑΡΗ ΜΟΥΓΚΟΠΕΤΡΟΥ. Ήταν ένα πραγματικό καλοκαιρινό ξεφάντωμα με **ελεύθερο χορό**, γουρνοπούλα, μπύρα, κ.ά. Πολύς κόσμος ήρθε στο χωριό μας για να διασκεδάσει από την Τρίπολη και τα γύρω χωριά. Η πλατεία γέμισε ασφυκτικά, πάνω από 1200 άτομα παρευρέθηκαν. Σε αυτό το σημείο τονίζουμε ότι ο χώρος της πλατείας μας είναι μαγευτικός και ενδείκνυται για τέτοιες εκδηλώσεις. Ο Σύλλογος είχε φροντίσει να τοποθετηθεί επιπλέον τεχνητό φωτισμό. Η οργάνωση, κατά γενική ομολογία, ήταν πολύ καλή και αρκετά ποιοτική. Σε κάθε τραπέζι είχε τοποθετηθεί τιμοκατάλογος και η εξυπηρέτηση του κόσμου γινόταν στο τραπέζι από γκαρσόνια. Περισσότερα από 10 νέοι του χωριού μας και μέλη του Συλλόγου ανέλαβαν εθελοντικά και αφιλοκερδώς αυτή την ευθύνη, τους οποίους και τους ευχαριστούμε θερμά. Συγκεκριμένα οι: **Κώστας Ι. Μανέλης, Γεώργιος Ε. Βλάχος, Χρήστος Γ. Ρόκκας, Γεώργιος Δ. Σταθούλης, Θεόδωρος Κ. Σταματοπούλος, Κων/νος Ε. Βλάχος, Κων/νος Ι. Σταθούλης, Γεώργιος Χ. Ρόκκας, Κων/νος Γ. Παπαγεωργίου, Παναγιώτης Ν. Μπουρτσουκλής, Δημήτριος Κ. Ψαρράς, Βασίλειος Γ. Παπαγεωργίου, Αθανάσιος Ν. Αναστασιάδης.** Επιπλέον αρκετά άτομα

εργάστηκαν στους πάγκους, στην κουζίνα, στην λαχειοφόρο αγορά, στο στήσιμο των τραπεζοκαθισμάτων καθώς και στο μάζεμα αυτών. Χωρίς την βοήθεια αυτή πολύ δύσκολα θα μπορούσε να διεξαχθεί αυτή η εκδήλωση με τόση επιτυχία. Επίσης θέλουμε να ευχαριστήσουμε θερμά τον Βασίλη Θ. Ζιωτόπουλο για το στήσιμο και ξεσήπιο της εξέδρας για την ορχήστρα καθώς και για την αμέριστη βοήθεια που παρείχε σε κάθε φάση της εκδήλωσης. Ο Σύλλογος με αυτή την εκδήλωση κατάφερε να πετύχει και τους τρεις στόχους που είχε θέσει. Πρώτον, να διασκεδάσουν οι συγχωριανοί μας με αναγνωρισμένα και αγαπητά ονόματα του δημοτικού τραγουδιού, που αναγκάζονται να πηγαίνουν σε άλλα χωριά όταν αυτά τα ονόματα έρχονται. Δεύτερον να αυξήσει σημαντικά τα ισχνά οικονομικά του μεγέθη ώστε να μπορεί να προσφέρει περισσότερα στο χωριό, και τρίτον να διαφημίσει για άλλη μια φορά και με μια άλλη δραστηριότητα (εκτός του καρναβαλιού) το χωριό μας στην ευρύτερη περιοχή με το κάλεσμα και την αθρόα προσέλευση του κόσμου. Είναι γεγονός ότι φοβηθήκαμε τα οικονομικά ανοίγματα όσον αφορά την αγορά κρεάτων και αυτό ίσως ήταν το μόνο πρόβλημα που παρουσιάστηκε, δηλαδή η γρήγορη εξάντληση της γουρνοπούλας. Η εμπειρία όμως αυτή θα είναι οδηγός μας για του χρόνου και όποια μικροπροβλήματα παρουσιάστηκαν (για τα οποία έχουμε επίγνωση) θα διορθωθούν. Σημειώνουμε ότι του χρόνου, που θα έχουμε και το **αντάμωμα όλων των απανταχού Κακουριών**, ως κρατήσουμε στην μνήμη μας την ημερομηνία Σάββατο 2 Αυγούστου 2014, γιατί υπάρχουν ήδη σκέψεις για ανάλογο και μεγαλύτερο πανηγύρι στην πλατεία μας.

ΤΕΤΑΡΤΗ 7 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ. Προβλήθηκε στον προαύλιο χώρο της αίθουσας του Συλλόγου, σε μεγάλη οθόνη (3.5m x 2.5m) η ελληνική ταινία «**ΘΑ ΣΕ ΚΑΝΩ ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ**» του Αλέκου Σακελλάριου. Μια απολαυστική ταινία με πολύ - πολύ χιούμορ που είχε πρωταγωνιστές τον Θανάση Βέγγο και τον Λάμπρο Κωνσταντάρα. Στο διάλειμμα προσφέρθηκαν σε όλους τα γνωστά τοίπς (πατατάκια), που μας έδωσε δωρεάν ο συγχωριανός μας **Βασίλης Κων. Χριστόπουλος**, τον οποίο και ευχαριστούμε πολύ. Επίσης ο Σύλλογος προσέφερε σε όλους από ένα ποτήρι αναψυκτικό.

ΣΑΒΒΑΤΟ 10 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ. Βραδιά ΚΑΡΑΟΚΕ για μικρούς και μεγάλους στην αίθουσα του Συλλόγου. Ήταν μια πρόκληση και μια ευκαιρία για να εκφράσει κάποιος το ταλέντο του στην ερμηνεία αγαπημένων τραγουδιών. Δέκα γκρουπ δήλωσαν συμμετοχή. Τονίζουμε ότι η αίθουσα έχει τον εξοπλισμό για τέτοιες εκδηλώσεις. Στην οθόνη του projector προβάλλονταν τα λόγια του τραγουδιού και από τα ηχεία της αίθουσας ακούγονταν η αντίστοιχη μουσική. Ο διαγωνιζόμενος με το ασύρματο μικρόφωνο στο κέντρο της αίθουσας τραγουδούσε πάνω στη μουσική σύμφωνα με το προβαλλόμενο κείμενο. Όλη η νεολαία του χωριού και όχι μόνο απόλαυσε και διασκεδάσε με το ταλέντο των διαγωνιζομένων. Ο Σύλλογος είχε αναγγείλει ότι θα βραβευσθούν οι τρεις πρώτοι διακριθέντες με χρηματικό ποσό 50€, 30€, και 20€. Ως εκ τούτου συγκροτήθηκε τριμελής επιτροπή αξιολόγησης αποτελούμενη από **Βασίλειο Δ. Παυλή πρόεδρο, Νανά Λάμπρου-Ρόκκα και Νικόλαο Κ. Κολιόπουλο μέλη. Το πρώτο βραβείο 50€ το πήρε η Ταλαγάνη Χριστιάνη, το δεύτερο βραβείο 30€ το πήρε η Αθανασία Γ. Ψαρρά με τον Αθανάσιο Ν. Αναστασιάδη (ντουέτο) και το τρίτο βραβείο 20€ το πήρε η μικρή Βασιλική Α. Αναστασιάδη τους οποίους και συγχαίρουμε.** Η εκδήλωση ήταν πολύ πετυχημένη και ήδη υπάρχουν συμμετοχές από τώρα για του χρόνου.

ΚΥΡΙΑΚΗ & ΔΕΥΤΕΡΑ 11 - 12 ΑΥ-

ΓΟΥΣΤΟΥ. Διήμερο αφιερωμένο στις επιπτώσεις του καπνίσματος (ακόμη και στο παθητικό) στην αίθουσα του Συλλόγου. Η παιδοψυχολόγος Μαρία Βουδούρη ειδική επιστήμονας του ΟΚΑΝΑ, μας ενημέρωσε για τις επιπτώσεις του καπνίσματος, μας παρουσίασε πολύ ενδιαφέροντα στατιστικά στοιχεία και τρόπους που μας βοηθούν να το κόψουμε αλλά και να καθοδηγήσουμε τους νέους μακριά από αυτή την βλαβερή συνήθεια. Τη **Δευτέρα** προβλήθηκε η ταινία «**The Insider**» με τους: Al Pacino, Russell Crowe, Christopher Plummer... Μια αριστουργηματική ταινία βραβευμένη με 7 όσκαρ, που αναφέρεται σε πραγματικά γεγονότα. Πως οι καπνοβιομηχανίες λένε ψέματα, χρησιμοποιούν ειδικούς επιστήμονες για αύξηση της επίδρασης της νικοτίνης στον εγκέφαλο με σκοπό τον εθισμό και την κατανάλωση των προϊόντων τους (τσιγάρο) που έχει σαν αποτέλεσμα το χρηματικό κέρδος για αυτές. Επίσης πως αναγκάζουν αυτούς τους επιστήμονες σε σιωπή υπογράφοντας συμβόλαια εχεμύθειας. Μια ταινία που αξίζει κανείς να δει για να έχει ολοκληρωμένη γνώση για αυτό που λέγεται βιομηχανία καπνίσματος.

ΤΡΙΤΗ 13 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ. Η αίθουσα του Συλλόγου μετατρέπεται σε ένα

πραγματικό εργαστήρι παραγωγής χυλοπίτας με τον παραδοσιακό τρόπο. Την επιμέλεια, το σενάριο και την σκηνοθεσία την είχε ο δάσκαλος Γεώργιος Η. Ρόκκας, που εξάλλου παρουσιάζει με μεγάλη επιτυχία ανάλογα προγράμματα σε σχολεία της Αθήνας. Ήταν ένα πρόγραμμα που διέγειρε μνήμες και εξέφρασε δεξιότητες για τις μεγαλύτερες σε ηλικία γυναίκες, που αθρόα συμμετείχαν, καθώς και έδωσε την ευκαιρία της βιωματικής μάθησης σε νέα κορίτσια που συμμετείχαν με πολύ ενθουσιασμό. Τα υλικά και ο εξοπλισμός που χρησιμοποιήθηκε ήταν παραδοσιακά, τα ίδια που χρησιμοποιούσαν όταν οι γυναίκες συγκεντρώνονταν στα σπίτια και έφτιαχναν τις χυλοπίτες. Βεβαίως στο τέλος φτιάχτηκαν οι καθιερωμένες σε τέτοιες εκδηλώσεις δίπλες καθώς και λουκουμάδες, που ήταν πραγματικά πεντανόστιμοι. Ο Σύλλογος Αθηνών είχε φροντίσει επιπλέον να μας κεράσει και με ένα παγωτό. Ήταν μια βραδιά που περιείχε για μεν τους μεγάλους νοσταλγία, όχι μόνο για τα νιάτα που πέρασαν, αλλά και για ένα κόσμο απλό και αγνό που χάθηκε, για δε τους νέους μύηση σε ένα άλλο κόσμο με διαφορετικές δυνατότητες και με άλλη ομορφιά.

Την **ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 16 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ και ώρα 7:00 μ.μ.** στο γήπεδο Λεβιδίου έγινε ο καθιερωμένος **ποδοσφαιρικός αγώνας παλαιμάχων με τους νέους του χωριού.** Οι συμμετέχοντες πολλοί και από τις δύο ομάδες, άλλωστε ως γνωστό δεν υπάρχει περιορισμός αλλαγών. Ο σκοπός είναι πολλαπλός, είναι δηλαδή αθλητικός, κοινωνικός και ψυχαγωγικός. Η προσέλευση των θεατών ήταν μεγάλη. Άλλωστε τέτοιο θέαμα δεν χάνεται. Διαιτητής ήταν ο **Φώτης Κ. Κέζας** ο οποίος ομολογουμένως ήταν καταπληκτικός. Ο αγώνας έληξε ισόπαλος 5-5. Στην παρά-

ταση επικράτησαν οι παλαιμαχοί που κέρδισαν καθαρό πέναλτι σε ανατροπή του Γεωργίου Φ. Γκόνου. Δύο γκολ της ομάδας των παλαιμάχων τα έβαλε ο **Διαμαντής Κ. Κέζας** και από ένα ο **Σταύρος Β. Βλάχος, Βαγγέλης Θ. Σταματο-**

πούλος, Ιωάννης Κ. Σταθούλης, Γεώργιος Κ. Αναστασιάδης ενώ για την ομάδα των νέων οι: **Γιάννης Ι. Ψαρράς 2 γκολ, Γιάννης Κ. Ψαρράς 2 γκολ, Κων/νος Ε. Βλάχος 1 γκολ.** Το σκορ είναι δίκαιο σύμφωνα με την εξέλιξη του αγώνα. Οι δύο ομάδες έδωσαν ραντεβού για του χρόνου το Δεκαπενταύγουστο με την πίστη για επικράτησή της μίας επί της άλλης. 15ωμεν.

ΤΕΤΑΡΤΗ 21 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ και ώρα 9:00 μ.μ. αναχωρήσαμε από την πλατεία του χωριού για μια βόλτα και διασκεδαστική παραμονή στο περιβάλλοντα χώρο της **εκκλησίας της Παναγίας**, που βρίσκεται στη κορφή του παραπλήσιου λόφου για να απολαύσουμε την **Πανσέληνο του Αυγούστου.** Ο χώρος μαγευτικός. Ο Σύλλογος είχε φροντίσει να φέρει DJ (Διαμαντής Κέζας), ώστε να διασκεδάσουμε και να χορέψουμε με αγαπημένα μας τραγούδια. Επίσης είχε φροντίσει να υπάρχει κρασί, μπύρες, αναψυκτικά και σουβλάκια που διατέθηκαν δωρεάν στους παρευρισκόμενους συμπατριώτες μας. Αρκετά τραπεζοκαθίσματα τοποθετήθηκαν για να μπορεί να κάθεται άνετα ο κόσμος. Η **Κατερίνα Παπουτσάκη - Σταματοπούλου** είχε φέρει πεντανόστιμα γαλοπιτάκια και σπανακοπιτάκια, που φυσικά έγιναν ανάρπαστα. Πολύς κόσμος ανηφόρησε στο εκκλησάκι της Παναγίας σε αυτή τη μαγευτική βραδιά και απόλαυσε το μεγαλείο του έναστρου ουρανού με τη Σελήνη να δεσπόζει. **Εκτιμούμε πολύ και ευχαριστούμε θερμά τον ιερέα μας π. Νικόλαο Κουτρομπή, που μας δίνει την δυνατότητα να χρησιμοποιήσουμε το χώρο της εκκλησίας, καθώς και να πάρουμε ηλεκτρικό ρεύμα.** Θεωρούμε ότι ο χώρος αυτός είναι **ιδανικός για μια τέτοια εκδήλωση.**

ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΜΟΡΦΩΤΙΚΟΥ & ΕΞΩΡΑΪΣΤΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΑΡΤΕΜΙΣΙΟΥ

ΤΟ ΚΑΚΟΥΡΙ

Τριμηνιαίο Δελτίο

Ιδιοκτησία

Σύλλογος Αρτεμισιωτών Αττικής

Γλάδστωνος 10 Αθήνα 10677

Τηλ: 210 8082042

Εκδότης - Δ/ντής:

Κακαρίκος Γωγώ

Τηλ.: 210 5747298

Ετήσιες Συνδρομές: 20€

Εξωτερικού: 40€

Συντακτική επιτροπή:

Παπαθεοδώρου-Καραγιάννη Γωγώ

Ελένη Δήμη - Ζαρόκωστα

Σταματοπούλος Γιάννης Δημ.

Ρόκκας Γιώργος Ηλ.

Μπρότση-Αλωνιστιώτη Ειρήνη

....

Ηλεκτρονική Σελιδοποίηση - Εκτύπωση:

Εκδόσεις-Γραφικές τέχνες

Καρπούζη Αριστεά & Υιοί Ο.Ε.

Θεοδοσίου 23 Ίλιον • Τ.Κ.: 13121

Τηλ-Fax: 210 2619003 - 210 2619696

e-mail: karpouzi@otenet.gr

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

ΕΙΣ ΜΝΗΜΗ

Ευαγγελίας Γιαννιώση-Ανδριανοπούλου

Δεν θα ξεχάσουμε ποτέ την παρουσία σου.

Έφυγες αλλά οι στιγμές που περάσαμε μαζί θα μείνουν για πάντα μαζί μας, και αυτές οι αναμνήσεις θα μας δίνουν δύναμη.

Μακάρι το ταξίδι σου να συνεχιστεί γαλήνια στην αιωνιότητα.

Η Ευαγγελία απεβίωσε στις 16 Απριλίου 2013 σε ηλικία

67 χρονών, στον Καναδά.

Αγγελική Κ. Δούρου

Στις 11 Ιουλίου 2013, έφυγε από τούτη τη ζωή, όπως ορίζει η ανθρωπινή μοίρα, η **Αγγελική Κ. Δούρου**.

Θα προσπαθήσω να γράψω λίγα λόγια γι' αυτήν, όπως τη γνώρισα και την είδα μέσ' απ' τα δικά μου μάτια.

Καταγόταν από το Εύανδρο από πολύ καλή οικογένεια και μέχρι την τελευταία στιγμή ήταν πολύ αγαπημένη με τ' αδέρφια της και τ' ανίψια της.

Το 1954 παντρεύτηκε τον **Κωνσταντίνο Δούρο**, το γνωστό Σάκη και μαζί απέκτησαν δύο κόρες κι ένα γιό. Μπήκε σ' ένα αρχοντόσπιτο, με πολύ σπουδαίους ανθρώπους και στάθηκε αντάξια. Ο Σάκης, σαν διανοούμενος που ήταν, διατηρούσε καφενείο για ανθρώπους που είχαν κάποιο επίπεδο.

Η Αγγελική αφοσιώθηκε στην οικογένεια και μεγάλωσε τα παιδιά της με πολλή στοργή και αγάπη. Πίστευε και εμπιστευόταν αυτά και δεν τους χάλασε ποτέ χατήρι. Κι εκείνο, όμως, στάθηκε άξια της φροντίδας των γονιών τους, σπούδασαν και τους έκαναν υπερήφανους.

Πικράθηκε πολύ από τον πρόωρο θάνατο του άντρα της, αλλά προσπάθησε να βρει τη δύναμη, για να συνεχίσει ν' αγωνίζεται για τα παιδιά της.

Εκείνο όμως που την συνέτριψε και της έκοψε τα φτερά, ήταν ο κεραυνός που έπεσε στο σπιτικό της με τον ξαφνικό και εξίσου πρόωρο θάνατο της Αρχοντούλας. Τη χτύπησε αλλά δεν την τσάκισε. Κατάφερε να σταθεί όρθια και παρ' ό' αυτά, δεν της έλειψε ποτέ η καλοσύνη, η ανθρωπιά και το χαμόγελο.

Η δύναμη της ψυχής της και το κουράγιο με τα οποία αντιμετώπιζε τα χτυπήματα της μοίρας, μ' έκαναν να την βλέπω με πολύ σεβασμό.

Πιστεύω ότι έφυγε από τούτη τη ζωή ευχαριστημένη από την αγάπη που εισέπραξε από τους γύρω της και ιδιαίτερα από τα παιδιά της, που τη φρόντισαν πολύ μέχρι την τελευταία της στιγμή.

Της ευχόμαστε "καλό ταξίδι" και καλή ανάπαυση κοντά στον άντρα της και την Αρχοντούλα της.

Αιωνία της η μνήμη. Ελένη Β. Δάμη-Ζαρόκωστα

Συγχαρητήρια

Στην ηλικία των 32 ετών, ο **Ανδρέας Στέφαν (γιος της Κωστούλας Μπενεχούτσου)** αναγορεύτηκε Καθηγητής του Δικαίου Ανταγωνισμού του Πανεπιστημίου East Anglia, Norwich του Ηνωμένου Βασιλείου και είναι πλέον ένας από τους νεότερους σε ηλικία καθηγητές σε αυτή την χώρα, ίσως ο δεύτερος.

Ξεκίνησε τις σπουδές του το 1999 στην Νομική Σχολή του ίδιου Πανεπιστημίου, αποκτώντας Πτυχίο Νομικής το 2002.

Στη συνέχεια απέκτησε το 2003 το πρώτο Μεταπτυχιακό στο Διεθνές Επιχειρηματικό και Εμπορικό Δίκαιο και το 2004 το δεύτερο Μεταπτυχιακό στον τομέα Διεθνών Οικονομικών Σχέσεων.

Ολοκλήρωσε το Διδακτορικό του στο ίδιο Πανεπιστήμιο το 2007, όταν διορίστηκε ως Λέκτορας και μετά ως Αναπληρωτής Καθηγητής το 2011.

Ο Ανδρέας είναι γιος της αείμνηστης **Κωστούλας**, που για πολλά χρόνια ήταν ενεργότατο μέλος του Δ.Σ. του Συλλόγου και πρόσφερε πάρα πολλά.

Ανδρέα, σε συγχαίρουμε θερμά και σου ευχόμαστε μια λαμπρή ακαδημαϊκή καριέρα. Μπράβο σου!!!

Το Δ.Σ. του Συλλόγου

ΣΤΗ ΜΝΗΜΗ

➤ Χρίστου Κακούρη,

η σύζυγός του Ασπασία Κακούρη, προσέφερε το ποσό των 500€

➤ Αλκιθιάδη Παυλή

ο Σταματοπούλος Σπύρος και η οικογένειά του προσέφεραν το ποσό των 200 δολ. USA

➤ Παναγιώτη Ζαχαρίου,

η σύζυγός του Στυλιανή προσέφερε το ποσό των 20€.

Συνδρομές

Δάμης Πέτρος (USA).....	100€
Παναγιώταρου Γεωργία του Γ. (Καναδάς).....	50 €
Σταματοπούλος Αλέξης (USA).....	50 δολ. USA
Δημοπούλου-Παναγάκη Νικολέτα (Αυστραλία).....	50€
Γκόνη-Μητροπούλου Ιωάννα (Αυστραλία).....	150\$ Αυστρ.
Γκόνη-Ταμπούρου Κων/να (Αυστραλία).....	150\$ Αυστρ.
Σταθούλης Αθανάσιος (Ν. Αφρική).....	50€
Κολιόπουλος Γεώργιος του Παναγιώτη (Κάτω Αχαΐα).....	50€
Κουτρομπής Νικόλαος (Ιερέας).....	50€
Καραντούνη Σοφία.....	20€
Ψαρράς Γιάννης (Τούτσουνας).....	20€
Μπουρτσουκλή Νίκη του Διον.....	20€
Σίμου-Κούστα Τρισεύγενη.....	20€
Κουσιάκης Κώστας του Γεωρ.....	40€
Χελιώτη Γεωργία.....	20€
Ηλιοπούλου Φωτεινή.....	30€
Ηλιοπούλου-Εμμανουηλίδου Βούλα.....	30€
Σταματοπούλου-Βλαχοπουλιώτη Κωστούλα.....	30€
Παπανικολάου-Σιέμπου Βασιλική.....	20€
Δούρου Φωτεινή του Ιωάν.....	20€
Σιοροβίγκας Κώστας.....	50€
Νάνος Γεώργιος.....	30€
Γαρμπή Αναστασία.....	20€
Κακούρη Ελλη.....	20€
Παυλοπούλου Ελένη.....	40€
Σταματοπούλου Σταθούλα του Θεοδ.....	20€
Συμπόνης Ιωάννης του Χαραλ.....	60€
Σταματοπούλου-Καμπολαμιά Ευγενία.....	20€
Σταματοπούλου-Τριανταφυλλίδη Μαρία.....	30€
Μπρότσης Γεώργιος του Θεοδ. (Καναδάς).....	30€

ΔΩΡΕΑ

Η **Ρήνα Κολιοπούλου**, δώρισε στον Ξενώνα μια φουστανέλλα σοκολιά.

Το Δ.Σ. ευχαριστεί τη Ρήνα.

MTP SYSTEMS
TOTAL SECURITY SOLUTIONS

Συστήματα Ασφαλείας - Συστήματα Πυρανίχνευσης
Κλειστά Κυκλώματα Τηλεόρασης (Κάμερες)
Επίγειες και Δορυφορικές Κεραίες
Συστήματα Θυροτηλεοράσεων - Δίκτυα Η/Υ

Τριανταφυλλίδης Μάριος
το γένος Μαρίας Δ. Σταματοπούλου
www.mtpsystems.gr
mtpsystems@gmail.com 6976679027

ΠΩΛΕΙΤΑΙ

παλιά οικία 90 τ.μ. στο Κακούρι
και οικόπεδο 3 στρεμ. με καλύβι
Πληροφορίες: 27960-61242

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Το Δ.Σ. του Συλλόγου μας και η εφημερίδα μας ευχαριστούν την οικογένεια του Χρίστου Κακούρη για την ευγενική παραχώρηση του ιστορικού ντοκουμέντου, που αφορά και την ιστορία του χωριού μας, ώστε να δημοσιευτεί στην εφημερίδα μας.

ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΑΛΣΟΥΣ ΤΟΥ ΑΪ ΛΙΑ

Ήταν 1934 όταν μια ομάδα κατοίκων του χωριού μας ιδρύουν το Σύλλογο «ΦΙΛΟΔΕΝΔΡΩΝ» και πραγματοποιεί την αναδάσωση του λόφου στον Αι - Λιά. Ενός αλσύλιου που δημιουργεί για πολλά χρόνια την πρώτη όμορφη εντύπωση στην είσοδο για το χωριό μας.

Έχουν περάσει περίπου 70 χρόνια και τα δένδρα έχουν μεγαλώσει πολύ, θα λέγαμε ότι αρκετά έχουν φτάσει σε κρίσιμη κατάσταση αντοχής. Το άλσος χρειάζεται μια φυσική ανανέωση, ώστε από τους σπόρους των υπαρχόντων δένδρων να βλαστήσουν νέα δένδρα.

Για να γίνει αυτό χρειάζεται το έδαφος να καθαριστεί από το στρώμα πευκοβελόνων που έχει σχηματιστεί, ώστε να υπάρχουν ευνοϊκές συνθήκες βλάστησης των νέων σπόρων.

Ο Πολιτιστικός Σύλλογος του χωριού μας σε συνεργασία με τον ιερέα π. Νικόλαο Κουτρομπή, ανέλαβε την πρωτοβουλία να γίνει ένας καθαρισμός του αλσύλιου από το υπάρχον στρώμα πευκοβελόνων. Έτσι το ΣΑΒΒΑΤΟ το απόγευμα, 6 ΙΟΥΛΙΟΥ περισσότερα από 50 άτομα, ως επί το πλείστον η νεολαία του χωριού, με κατάλληλες ξυστρες και φτυάρια, συγκεντρωθήκαμε στο Λόφο του Προφήτη Ηλία ώστε να γίνει ο απαιτούμενος καθαρισμός του αντίστοιχου αλσύλιου. Η δική μας προσπάθεια ήταν συμπληρωματική των κατάλληλων μηχανημάτων που είχαν κληθεί να σηκώσουν το κύριο βάρος του όλου εγχειρήματος.

Ο Ηλίας Δ. Κολιόπουλος και ο Κώστας Ν. Σταματοπούλος διέθεσαν ο καθένας το δικό του μικρό φορτωτή, μαζί με τους γιους τους Παναγιώτη Η. Κολιόπουλο και Γεώργιο Κ. Σταματοπούλο αντίστοιχα, που τα χειρίζονταν με απίστευτη μαεστρία σε ένα δύσβατο και ανώμαλο περιβάλλον. Οι πευκοβελόνες απομακρύνονταν από το αλσύλιο με τα κατάλληλα μεταφορικά μέσα που διέθεσαν καθώς και τα χειρίστηκαν οι: Χρήστος Π. Σχιζάς το αγροτικό του, ο Γεώργιος Ε. Βλάχος το φορτηγάκι του και ο Φώτης Κ. Σταματοπούλος το τρακτέρ με την ρεμούλκα του. Ευχαριστούμε θερμά όλους τους συμμετέχοντες σε αυτή την προσπάθεια που το αποτέλεσμα ήταν εντυπωσιακό.

ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ
ΤΟΥ ΜΟΡΦΩΤΙΚΟΥ & ΕΞΩΡΑΙΣΤΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ
ΑΡΤΕΜΙΣΙΟΥ

Το Αρτεμίσιο στο Τορόντο

Είναι γνωστή η αγάπη, η νοσταλγία των ξενιτεμένων μας για την πατρίδα, για τον τόπο μας, για το χωριό μας. Αυτή η αγάπη, η νοσταλγία εκφράζεται με πολλούς τρόπους.

Ο συγχωριανός μας **Γιώργος Θ. Μπρότσης** την εξέφρασε με το να δώσει το όνομα του χωριού μας "**ARTEMISION**" στο μαγαζί του στο Τορόντο του Καναδά, όπου ζει. Εδώ στη φωτογραφία που μας έδωσε, είναι με τον εγγονό του αδελφού του Θανάση.

Τον ευχαριστούμε και του ευχόμαστε καλή παραμονή στο χωριό με τη γυναίκα του Ντίνα και με το καλό να μας ξανάρθουν τον ερχόμενο Μάρτη, όπως είπαν.

Γ. Ρόκκας